

ING Wholesale Banking Algemene Voorwaarden – Nederland

Voor Professionele Klanten en ECP's

Geldig vanaf 3 januari 2018

Deze Algemene Voorwaarden beschrijven op welke basis wij onze diensten aan u verlenen. U dient de tijd te nemen om deze Algemene Voorwaarden zorgvuldig te lezen, aangezien deze wettelijk bindend voor u zijn in uw interacties met ons. Neem contact met ons op als er onderdelen van deze Algemene Voorwaarden niet duidelijk zijn of als u vragen hebt.

Contents

1. Inleiding	3
2. Algemene bepalingen	3
3. Toepasselijkheid	5
4. Risicowaarschuwing	5
5. Geschiktheidsbeoordelingen	6
6. Instructies en uitvoering van Transacties	7
7. Clearing en afwikkeling van Transacties	8
8. Algemene bepalingen voor onze zakelijke relatie met u	9
9. Belangenconflicten en inducements	10
10. Rapportage aan de klant	10
11. Gelden en Financiële Instrumenten van klanten	10
13. Gevallen van Verzuim	12
14. Kosten en vergoedingen	14
15. Verklaringen en garanties	14
16. Optreden als agent	15
17. Uitsluiting van onze aansprakelijkheid	16
18. Vrijwaring	16
19. Klantinformatie en gegevensbescherming	16
20. Elektronische handel	17
21. Overmacht	18
22. Kennisgevingen en communicatie	18
23. Geldend recht en jurisdictie	18
24. Diversen	18
Bijlage 1 Wettelijk verplichte informatie	20
Bijlage 2 Informatie over Financiële Instrumenten	21

1. Inleiding

Wanneer zijn deze Algemene Voorwaarden van toepassing? Deze Algemene Voorwaarden, die van tijd tot tijd worden herzien, zijn van toepassing op uw interacties met ons, ING Bank N.V., met inbegrip van alle ING-vestigingen (handelend onder eigen naam of namens ING Wholesale Banking), wanneer wij een of meer Diensten aan u verlenen, waaronder mede begrepen het uitvoeren of doorgeven van uw orders voor een of meer Financiële Instrumenten. Deze Algemene Voorwaarden zijn op u van toepassing, ongeacht uw classificatie als Professionele Klant of In Aanmerking Komende Tegenpartij en ongeacht het land waar u verblijft of het land waar uw bedrijf gevestigd is. Onverminderd paragraaf 2.5 van deze Algemene Voorwaarden is mogelijk land-specifieke wetgeving van toepassing naast deze Algemene Voorwaarden indien en wanneer we Diensten aan u verlenen via een andere ING-vestiging dan de ING-vestiging in uw land van verblijf. In het geval van tegenstrijdigheden tussen deze Algemene Voorwaarden en toepasselijke land-specifieke wetgeving, heeft de toepasselijke land-specifieke wetgeving voorrang boven onze Algemene Voorwaarden.

Deze Algemene Voorwaarden zijn niet van toepassing indien u bent geclassificeerd als Niet-Professionele Klant. Deze Algemene Voorwaarden gelden evenmin wanneer we een andere beleggingsdienst aan u leveren, zoals diensten op het gebied van beleggingsadvies of vermogensbeheer.

Wanneer we Diensten met betrekking tot Valuta Spottransacties leveren, zijn deze Algemene Voorwaarden ook van toepassing, met uitzondering van de paragrafen 6.5, 6.6, 9, 10, 11.2.1, 11.2.2, 11.2.3, 11.2.4 en 14.2.

Wanneer we Diensten met betrekking tot Gestructureerde Deposito's leveren, zijn deze Algemene Voorwaarden ook van toepassing, met uitzondering van de paragrafen 6.5 (behalve de laatste zin, die uitsluitend betrekking heeft op Gestructureerde Deposito's), 11.2.1, 11.2.2, 11.2.3 en 11.2.4.

2. Algemene bepalingen

2.1. Wijzigingen

U bent in interacties met ons wettelijk gebonden aan deze Algemene Voorwaarden, die van tijd tot tijd worden gewijzigd of aangevuld, en aan aanvullende bepalingen die specifiek gelden voor een bepaalde ING-vestiging en die worden vermeld in Bijlage 1. Deze Algemene Voorwaarden komen in de plaats van eerdere voorwaarden op basis waarvan u zaken met ons hebt gedaan.

2.2. Begrippen

In dit document hanteren we de onderstaande definities.

Afwikkelingsbedrag:

het bedrag zoals bedoeld in paragraaf 13.2 van dit document.

Algemene Voorwaarden:

de voorwaarden waaronder we onze Diensten aan u leveren en die in dit document worden beschreven, of die zijn opgenomen

in een variant of aanvulling op deze Algemene Voorwaarden, waarover we met u schriftelijk tot overeenstemming zijn gekomen.

Beleid inzake Belangenconflicten:

het Beleid van ING waarin wordt beschreven hoe we belangenconflicten identificeren, voorkomen en beheersen. Het Beleid inzake Belangenconflicten wordt gepubliceerd op www.ingwb.com/mifid.

Beleid inzake Inducements:

het Beleid van ING waarin wordt beschreven hoe we omgaan met het ontvangen en beschikbaar stellen van 'inducements' (prikkeles). Het Beleid inzake Inducements wordt gepubliceerd op www.ingwb.com/mifid.

Beleid voor Optimale Uitvoering en Orderverwerking:

het beleid van ING waarin we beschrijven welke regelingen we hanteren voor de uitvoering en op welke manier we 'optimale uitvoering' realiseren wanneer we verplicht zijn optimale uitvoering te bieden aan klanten bij de verwerking en uitvoering van orders in Financiële Instrumenten (volgens de definities in MiFID II). Het Beleid voor Optimale Uitvoering en Orderverwerking wordt gepubliceerd op www.ingwb.com/mifid.

Bijlage:

een bijlage bij dit document.

Brief over de MiFID-classificatie:

de brief die we u hebben verzonden met betrekking tot uw MiFID-classificatie, inclusief bijlagen.

Contracten voor Valuta Spottransacties:

zoals bedoeld in artikel 10, lid 2 van de Gedelegeerde Verordening 2017/565 van de Commissie.

Derivaten:

Financiële instrumenten zoals gedefinieerd in artikel 4, lid 1, onderdeel 44, onder c) van MiFID II en in lid 4 tot en met 10 van deel C in bijlage I van MiFID II.

Diensten:

onze uitvoerings- en handelsdiensten in Financiële Instrumenten en de levering van beleggings- of nevendiensten of beleggingsactiviteiten, zoals bedoeld in bijlage I, deel A en B van MiFID II, met inbegrip van bewaarnemingsdiensten, contanten- en/of zekerhedenbeheer, margeleningen, bedrijfsfinanciering, deviezendiensten, beleggingsonderzoek, overname of plaatsing van Financiële instrumenten, maar exclusief diensten op het gebied van beleggingsadvies en vermogensbeheer.

Duurzame Drager:

een informatiedrager zoals bedoeld in artikel 4, lid 1, onderdeel 62 van MiFID II.

Effect:

een effect volgens de beschrijving in artikel 4, lid 1, onderdeel 44 van MiFID II, inhoudende bepaalde categorieën van op de kapitaalmarkt verhandelbare waardepapieren, zoals aandelen, obligaties en soortgelijke effecten, inclusief waardepapieren die het recht verlenen om dergelijke effecten te verwerven of te verkopen of die aanleiding geven tot een afwikkeling in contanten waarvan het bedrag wordt bepaald op grond van effecten, valuta's, rentevoeten of rendementen, grondstoffenprijzen of andere indexen of maatstaven.

Essentiële-informatiedocument (KID):

een document met informatie dat voorafgaand aan het contract aan klanten beschikbaar wordt gesteld op basis van

de verordening over verpakte retailbeleggingsproducten en verzekeringsgebaseerde beleggingsproducten (PRIIP's).

Financiële Instrumenten:

zoals bedoeld in deel C van bijlage I van MiFID II.

Geldende Wet- en Regelgeving:

de regels van een relevante regelgevende instantie, de regels van een relevante beurs en alle overige wetten en voorschriften die van toepassing zijn, met inbegrip van MiFID II.

Gelieerd Bedrijf:

met betrekking tot een bepaalde rechtspersoon: een persoon die rechtstreeks of indirect onder zeggenschap staat van een persoon die ook zeggenschap heeft over de bepaalde rechtspersoon.

Gestructureerd Deposito:

een deposito waarvan de opbrengst is gebaseerd op een index anders dan Euribor of LIBOR, op een Financieel Instrument, op een grondstof of op valutakoersen aan het einde van de looptijd van het deposito.

Geval van Verzuim:

het zich voordoen van een situatie zoals beschreven in paragraaf 13 van dit document.

In Aanmerking Komende Tegenpartij:

een klant aan wie we de beleggingsdienst 'Uitvoering' leveren of voor wie we klantorders ontvangen of doorgeven of met wie we voor eigen rekening handelen, die geldt als een in aanmerking komende tegenpartij op basis van artikel 30, lid 2, 3 of 4 van MiFID II, zoals beleggingsondernemingen, kredietinstellingen, verzekeringsmaatschappijen, icbe's en de beheermaatschappijen daarvan, pensioenfondsen en de beheermaatschappijen daarvan, andere vergunning houdende financiële instellingen, nationale regeringen en hun diensten met inbegrip van overheidsinstanties die op nationaal niveau belast zijn met het beheer van de overheidsschuld, centrale banken en supranationale organisaties daarvan, alsmede elke andere organisatie die in overeenstemming met Geldende Wet- en Regelgeving door een lidstaat van de Europese Unie is aangewezen als in aanmerking komende tegenpartij.

ING-vestiging(en):

het ING-filiaal, -kantoor of -dochterbedrijf waarmee u een Transactie aangaat of dat u een Dienst levert waarop deze Algemene Voorwaarden van toepassing zijn.

MiFID II:

Richtlijn 2014/65/EU van 15 mei 2014 betreffende markten voor financiële instrumenten, inclusief wijzigingen en alle regels en voorschriften die op basis van deze Richtlijn zijn uitgevaardigd.

MiFIR:

Verordening 600/2014 van 15 mei 2014 betreffende markten voor financiële instrumenten, inclusief wijzigingen en alle regels en voorschriften die op basis van deze Verordening zijn uitgevaardigd.

Nationale Bevoegde Autoriteit:

de toezichthouder van een EU-lidstaat die verantwoordelijk is voor het toezicht op de Geldende wet- en regelgeving.

Niet-Complexe Financiële Instrumenten:

Financiële instrumenten zoals bedoeld in artikel 25, lid 4, onderdeel a), onder i) tot en met vi) van MiFID II en in artikel 57 van de Gedelegeerde Verordening 2017/565 van de Commissie, inclusief beursverhandelde aandelen en obligaties en bepaalde

geldmarktinstrumenten en eenheden in beleggingsfondsen van icbe's.

Niet-Professionele Klant:

een klant die niet geldt als Professionele Klant en ook niet als In Aanmerking Komende Tegenpartij.

Onderhandse handel (OTC):

directe handel tussen twee partijen zonder toezicht door een beurs.

Professionele Klant:

een klant die een entiteit is zoals beschreven in bijlage II, onderdeel I van MiFID II.

Transactie:

een order die u aan ons geeft voor het aankopen of verkopen van een Financieel instrument, of een andere transactie tussen u en ons die door ons hetzij wordt uitgevoerd hetzij wordt ontvangen en doorgegeven op basis van deze Algemene Voorwaarden, inclusief situaties waarin uw order, offerteaanvraag of andere communicatie of actie in verband met een potentiële Transactie of Dienst (nog) niet heeft geleid tot volledige of gedeeltelijke uitvoering of doorgifte van de order of offerteaanvraag, om welke reden dan ook, daaronder mede begrepen de intrekking of annulering door u van uw order of aanvraag.

Website:

de website op het in Bijlage 1 vermelde internetadres of een ander websiteadres dat aan u is medegedeeld ten behoeve van de communicatie met u, met inbegrip van www.ingwb.com/mifid.

Werkdag:

een dag, anders dan zaterdag of zondag, waarop banken in het land van de ING-vestiging doorgaans geopend zijn.

Zekerheden:

alle zekerheidstellingen die u aan ons verstrekt in overeenstemming met paragraaf 12.

2.3. Informatie met betrekking tot toezicht

Bijlage 1 vermeldt voor elke ING-vestiging de officiële naam, het geregistreerde adres, de toezichthouder, lidmaatschap(pen) van beurzen, contactgegevens, de taal voor de communicatie, het toepasselijk recht en de jurisdictie en alle overige relevante informatie met betrekking tot toezicht.

2.4. Prioriteit van documenten

Deze Algemene Voorwaarden zijn van toepassing wanneer wij Diensten aan u verlenen. Deze Algemene Voorwaarden kunnen echter worden gewijzigd of (geheel of gedeeltelijk) worden vervangen door een overeenkomst tussen u en ons die een maatwerkovereenkomst is of specifiek geldt voor een Financieel Instrument, een Dienst of een Transactie, daaronder mede begrepen een ISDA-raamovereenkomst, GMSLA, GMRA of een andere raamovereenkomst, zoals een Raamovereenkomst Financiële Derivaten (RFD), inclusief eventuele bijbehorende schema's en bijlagen en eventuele bevestigingen met betrekking tot een dergelijke overeenkomst.

2.5. Klantclassificatie

Door middel van een kennisgeving in een afzonderlijke brief hebben we u ingedeeld als een Professionele Klant of als een In Aanmerking Komende Tegenpartij. In die brief staat ook

vermeld dat u het recht hebt om te verzoeken in een andere categorie te worden ingedeeld. Als u een dergelijk verzoek indient, zullen we u voortaan voor alle doeleinden als zodanig behandelen, dus niet alleen voor een specifieke Transactie, een specifiek Financieel Instrument of een specifieke Dienst. Indien u ons hebt verzocht uw classificatie van Professionele Klant of In Aanmerking Komende Tegenpartij te wijzigen in Niet-Professionele Klant, blijven deze Algemene Voorwaarden op u van toepassing totdat u een Raamovereenkomst Niet-beursgenoteerde Derivaten hebt gesloten en wij middels een afzonderlijke brief uw classificatie als Niet-Professionele Klant hebben bevestigd.

2.6. Het recht om een andere classificatie te verzoeken

Indien u bent ingedeeld als In Aanmerking Komende Tegenpartij, kunt u ons verzoeken deze classificatie te wijzigen in Professionele Klant of Niet-Professionele Klant. Indien u bent ingedeeld als Professionele Klant, kunt u ons verzoeken deze classificatie te wijzigen in Niet-Professionele Klant of, in bepaalde gevallen, In Aanmerking Komende Tegenpartij. Informatie over verzoeken om in een andere categorie te worden ingedeeld zoals bedoeld in deze paragraaf en over de procedures voor en de gevolgen van een dergelijke herclassificatie, is te vinden in de Brief over de MiFID-classificatie. Aanvullende informatie is op verzoek beschikbaar. Houd er rekening mee dat er aanvullende voorwaarden gelden indien u verzoekt om in een andere categorie te worden ingedeeld; het is zelfs mogelijk dat wij u bepaalde of alle Diensten vanuit alle of bepaalde ING-vestigingen niet langer kunnen leveren.

2.7. Gewijzigde omstandigheden

Het is uw verantwoordelijkheid ons op de hoogte te houden van eventuele veranderingen die gevolgen zouden kunnen hebben voor uw classificatie.

2.8. Taal voor communicatie

Wij communiceren met u en we verzoeken u te communiceren met ons in de taal die wordt vermeld in Bijlage 1 met betrekking tot de desbetreffende ING-vestiging. Indien een document of andere communicatie in meerdere talen beschikbaar is, prevaleert de Engelstalige versie, tenzij nadrukkelijk anders is vermeld in het document of de communicatie.

3. Toepasselijkheid

3.1. Aanvang

Deze Algemene Voorwaarden (en alle wijzigingen hierop) komen in de plaats van alle eerdere voorwaarden en gelden tussen u en ons, en worden geacht door u te zijn geaccepteerd met ingang van 3 januari 2018 of met ingang van vijf Werkdagen nadat de Algemene Voorwaarden naar u zijn verzonden of op onze Website zijn gepubliceerd, indien die datum later is.

3.2. Geldende Wet- en Regelgeving

Wij wijzen bij onze interacties met u elke verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid af die groter is dan de verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid die wordt opgelegd door de Geldende Wet- en Regelgeving of door deze Algemene Voorwaarden.

4. Risicowaarschuwing

4.1. Risicowaarschuwing

Indien we uit hoofde van MiFID II verplicht zijn te beoordelen of een Dienst geschikt is voor u, gaan we uitsluitend uit van de door u verstrekte informatie. Het is uw verantwoordelijkheid om ons schriftelijk te informeren indien eerder door u verstrekte informatie niet langer correct is of zal zijn. Algemene opvattingen, algemene adviezen of algemene aanbevelingen die (mondeling of schriftelijk) aan u worden gecommuniceerd over het economische klimaat, markten, beleggingsstrategieën of beleggingen mogen niet worden opgevat als beleggingsadvies. Ook aanbevelingen die exclusief worden gegeven aan het algemene publiek (en dus niet aan u persoonlijk zijn gericht) mogen niet worden opgevat als een persoonlijke aanbeveling aan u en houden derhalve geen beleggingsadvies in. Alle informatie die u van ons ontvangt, inclusief risicowaarschuwingen, worden te goeder trouw gegeven. We garanderen echter niet dat deze informatie correct of volledig is, we geven geen garanties ten aanzien van de fiscale gevolgen van deze informatie en we wijzen elke verantwoordelijkheid van de hand voor mogelijke verliezen, kosten of aansprakelijkheden waarmee u mogelijk wordt geconfronteerd doordat u op deze informatie vertrouwt, tenzij dit het gevolg is van grove nalatigheid of opzettelijk wangedrag van onze kant.

4.2. Uw risicobeoordeling

Voordat u besluit een order te plaatsen, al dan niet te handelen in een Financieel Instrument, een Transactie aan te gaan of ons te verzoeken een Dienst te verlenen, dient u een beoordeling en afweging te maken van de risico's die inherent zijn aan of het gevolg zijn van een dergelijk Financieel Instrument of een dergelijke Dienst of Transactie en alle hieraan gerelateerde strategieën. Bij uw risicobeoordeling dient u een afweging te maken van kredietrisico, marktrisico, liquiditeitsrisico, renterisico, valutarisico, bedrijfsrisico, operationeel risico en insolventierisico in elke fase van een Transactie of Dienst, inclusief uw communicatie met ons vóór en na uw beslissing om uw order te plaatsen, uw offerteaanvraag in te dienen of een vervolgactie te ondernemen, zoals het aanpassen of annuleren van uw order of offerteaanvraag. Bij Onderhandse Handel (OTC-handel, in tegenstelling tot handel aan de beurs) dient u ook rekening te houden met specifieke risico's voor OTC-handel, zoals (naast de bovengenoemde risico's) tegenpartijrisico (met name indien uw OTC-transactie niet onderhevig is aan centrale clearing), prijstransparantierisico, liquiditeitsrisico (inclusief het risico van snelle en efficiënte voortijdige afwikkeling of hedging van bestaande OTC-posities), optimale uitvoering-risico, risico van voorwaardelijke verplichtingen, regelgevingsrisico en juridisch risico en de potentiële gevolgen van ongunstige marktomstandigheden. Bij

het beoordelen van de risico's van een Transactie, een Financieel Instrument of een Dienst dient u altijd alle relevante informatie en documentatie over de Transactie, het Financiële Instrument of de Dienst te lezen en in overweging te nemen vóórdat u een besluit neemt over de Transactie, het Financiële Instrument of de Dienst. Dit omvat bijvoorbeeld beleggingsonderzoeken, marketingmateriaal, termsheets, emissieprospectussen, documenten met essentiële beleggersinformatie, alle relevante overeenkomsten, (algemene) voorwaarden en alle relevante openbare informatie.

4.3. Risico's gerelateerd aan beleggingen

Bijlage 2 bij deze Algemene Voorwaarden bevat richtlijnen en een waarschuwing over de risico's die zijn gerelateerd aan de door ons geleverde Financiële Instrumenten en Diensten, zodat u een redelijk inzicht krijgt in de aard en de risico's van Transacties, Diensten en Financiële Instrumenten en zodat u redelijkerwijs in staat bent geïnformeerde beslissingen te nemen over de desbetreffende beleggingen.

4.4. Wanneer u professioneel advies moet inwinnen

Er is bij geen enkel onderdeel van deze Algemene Voorwaarden of van de Diensten die op basis van deze Algemene Voorwaarden worden geleverd, sprake van beleggingsadvies of vermogensbeheer. Als u moeite hebt met het begrijpen van een of meer van de risicowaarschuwingen of risicotuelichtingen die u in de vorm van een document of op andere wijze ontvangt, als we u laten weten dat we niet kunnen beoordelen of een Transactie, Financieel Instrument of Dienst geschikt is voor u, of als we u laten weten dat een Transactie, Financieel Instrument of Dienst naar ons oordeel niet geschikt is voor u, dan adviseren we u met klem om niet door te gaan met de desbetreffende Transactie of Dienst of met het desbetreffende Financiële Instrument, maar om in plaats daarvan extern juridisch of financieel advies in te winnen. Win advies in bij een externe partij die niet aan ons is gelieerd, vóórdat u een besluit neemt over een Transactie, Financieel Instrument of Dienst.

5. Geschiktheidsbeoordelingen

5.1. Onze veronderstelling ten aanzien van uw kennis en ervaring

Aangezien u bent gecategoriseerd als een Professionele Klant of als een In Aanmerking Komende Tegenpartij, mogen wij ervan uitgaan dat u beschikt over voldoende kennis en ervaring om de Transacties, Financiële Instrumenten en Diensten te begrijpen zoals bedoeld in deze Algemene Voorwaarden. Indien u echter niet beschikt over voldoende kennis en ervaring om de risico's van een Financieel Instrument, Transactie of Dienst te begrijpen, bent u mogelijk in het nadeel ten opzichte van een Niet-Professionele Klant voor wie wij de verplichting hebben de geschiktheid van een Transactie, Financieel Instrument of Dienst te beoordelen. We aanvaarden geen verantwoordelijkheid op basis van een bewering van een Professionele Klant of een In Aanmerking Komende Tegenpartij dat zij niet beschikten over voldoende kennis en ervaring om een Financieel Instrument, Transactie of Dienst te begrijpen.

5.2. Onze beoordeling van uw kennis en ervaring, en waarschuwingen

We verzoeken u mogelijk ons te informeren over uw kennis en ervaring met betrekking tot een Financieel Instrument, Transactie of Dienst, zodat wij kunnen beoordelen of een Financieel Instrument, Transactie of Dienst geschikt is voor u.

Als u ons deze gevraagde informatie niet verstrekt of als u onvoldoende informatie verstrekt, kunnen wij mogelijk niet goed beoordelen of een Financieel Instrument, Transactie of Dienst geschikt is voor u. In een dergelijk geval zullen we u uitdrukkelijk waarschuwen dat we niet kunnen beoordelen hoe geschikt een of meer Financiële Instrumenten, Transacties of Diensten voor u zijn. Dan zijn we wellicht niet in staat om in uw belang te handelen en kunnen we mogelijk besluiten of verplicht zijn te besluiten om het Financiële Instrument, de Transactie of de Dienst niet te leveren.

Als u ons, naar aanleiding van ons verzoek, informatie geeft over uw kennis en ervaring met betrekking tot een of meer Financiële Instrumenten, Transacties of Diensten, en wij op basis van de door u verstrekte informatie tot het oordeel komen dat u niet beschikt over de benodigde kennis en ervaring op het gebied van een of meer Financiële Instrumenten, Transacties of Diensten, zullen wij u hierover nadrukkelijk waarschuwen. In dat geval dient u juridisch of financieel advies in te winnen bij een externe partij die niet aan ons is gelieerd, vóórdat u een besluit neemt over een Transactie, Financieel Instrument of Dienst.

Indien we u nadrukkelijk hebben gewaarschuwd dat we niet kunnen beoordelen hoe geschikt een of meer Financiële Instrumenten, Transacties of Diensten voor u zijn, of als we u nadrukkelijk hebben gewaarschuwd dat een of meer Financiële Instrumenten, Transacties of Diensten niet geschikt zijn voor u, en u desondanks besluit om door te gaan met het Financiële Instrument, de Transactie of onze Dienst, stemt u ermee in dat u potentiële risico's loopt die u niet kunt overzien vanwege uw gebrek aan kennis en ervaring rond het desbetreffende Financiële Instrument of de desbetreffende Transactie of Dienst.

We aanvaarden geen enkele aansprakelijkheid voor het eventuele feit dat u ons niet alle actuele informatie verstrekt om te beoordelen hoe geschikt een Financieel Instrument, Transactie of Dienst voor u is, of voor eventuele acties die door ons of door u al dan niet worden ondernomen als gevolg van het niet-verstrekken van informatie, ongeacht of wij u hebben gewaarschuwd dat we niet in staat zijn te beoordelen hoe geschikt een Financieel Instrument, Transactie of Dienst voor u is, en ongeacht of we u hebben gewaarschuwd dat wij tot het oordeel zijn gekomen dat een of meer Financiële Instrumenten, Transacties of Diensten niet geschikt zijn voor u.

5.3. Algemene waarschuwingen over diensten die alleen uitvoering van Niet-Complexe Financiële Instrumenten betreffen

Indien we u uitvoerings- of doorgiftediensten leveren met betrekking tot bepaalde Niet-Complexe Financiële

Instrumenten, vragen we u mogelijk niet naar informatie over uw kennis en ervaring en maken we mogelijk ook geen beoordeling van de geschiktheid van een Financieel Instrument, Transactie of Dienst voor u, wanneer een dergelijke dienst op uw initiatief wordt geleverd. In dergelijke situaties profiteert u niet van een geschiktheidsbeoordeling.

6. Instructies en uitvoering van Transacties

6.1. Instructies

U kunt ons schriftelijk, mondeling of langs elektronische weg instructies geven, tenzij wij u laten weten of met u hebben afgesproken dat uw instructies via een bepaalde route of op een bepaalde manier moeten worden gegeven. Tenzij we anders zijn overeengekomen, handelen we naar elke passende instructie waarvan we naar redelijkheid aannemen dat deze is gegeven, of beweerd wordt te zijn gegeven door u of door een persoon van wie we naar redelijkheid aannemen dat deze bevoegd is om namens u instructies te geven, zonder onderzoek te doen naar de echtheid, de bevoegdheid of de identiteit van de persoon die namens u dergelijke instructies geeft of beweert te geven. U dient ervoor te zorgen dat alle instructies aan ons eenduidig, duidelijk, begrijpelijk en leesbaar zijn.

Indien uw instructies niet tijdig, eenduidig, duidelijk, begrijpelijk en leesbaar zijn, kunnen we geheel naar eigen oordeel besluiten u te vragen om de instructie te bevestigen in een schriftelijke of andere vorm, alvorens we tot uitvoering van de instructie overgaan. Bovendien kunnen we mogelijk in tegenspraak met uw instructie of anderszins strijdig met uw instructie handelen indien wij dit noodzakelijk of wenselijk achten om uw belangen te beschermen. Daarnaast kunnen we besluiten om geen actie te ondernemen op uw instructies indien uw instructie, geheel naar ons eigen oordeel, niet in uw belang is vanwege de inherente aard van de instructie, vanwege marktontwikkelingen sinds het geven van de instructie of vanwege een andere reden.

We zijn niet verplicht uw instructies voor het aangaan van een Transactie, het kopen of verkopen van een Financieel Instrument of het leveren van een Dienst aan u te accepteren, tenzij een verplichting hiertoe is opgenomen in de Geldende Wet- en Regelgeving. Indien we besluiten af te zien van het aangaan van een Transactie, het kopen of verkopen van een Financieel Instrument of het leveren van een Dienst aan u, zijn we niet verplicht hiervoor een reden op te geven en aanvaarden we geen aansprakelijkheid voor eventuele schade of verliezen die wordt veroorzaakt of geclaimd in samenhang met onze weigering om de Transactie aan te gaan.

6.2. Orders die onderhands of buiten een gereguleerde markt, multilaterale handelsfaciliteit of georganiseerde handelsfaciliteit worden uitgevoerd

Als u een order plaatst voor de uitvoering van een Transactie die kan worden uitgevoerd buiten een gereguleerde markt, een multilaterale handelsfaciliteit of een georganiseerde

handelsfaciliteit (volgens de definities van deze begrippen in MiFID II) en wij met betrekking tot deze order verplicht zijn tot optimale uitvoering voor u, kunnen wij deze order mogelijk uitvoeren buiten een gereguleerde markt, een multilaterale handelsfaciliteit of een georganiseerde handelsfaciliteit, mits we voorafgaand uw nadrukkelijke toestemming hebben gekregen om uw order op deze manier uit te voeren en wij op basis van de Geldende Wet- en Regelgeving deze order onderhands mogen uitvoeren. Hiertoe wordt een toestemmingsverklaring meegezonden als bijlage bij de Brief over de MiFID-classificatie die u van ons hebt ontvangen voorafgaand aan het begin van onze Diensten op basis van deze Algemene Voorwaarden.

Wanneer we uw orders uitvoeren buiten een gereguleerde markt, een multilaterale handelsfaciliteit of een georganiseerde handelsfaciliteit, dan kan dit gevolgen voor u hebben, zoals het ontstaan van tegenpartijrisico, waarvan anders geen sprake zou zijn. Deze gevolgen en risico's worden nader beschreven in ons Beleid voor Optimale Uitvoering en Orderverwerking.

6.3. Opname van telefoongesprekken en communicatie

We maken opnamen van telefoongesprekken en (elektronische) communicatie met u die leiden of kunnen leiden tot een Transactie, ook als er uiteindelijk geen Transactie met u voortkomt uit het telefoongesprek of de communicatie. Daarnaast registreren we alle relevante informatie over relevante besprekingen met u in persoon.

Deze opnamen en registraties blijven ons eigendom en dienen door u te worden aanvaard als bewijs van uw orders, uw instructies of eventuele voorwaarden en afspraken. We kunnen opnamen en/of transcripties daarvan in overeenstemming met de Geldende Wet- en Regelgeving gebruiken voor alle doeleinden die wij wenselijk achten, bijvoorbeeld om onze eigen belangen te behartigen. U kunt gedurende een periode van vijf jaar verzoeken toegang te krijgen tot dergelijke opnamen van telefoongesprekken of communicatie met betrekking tot een specifieke Transactie. Mogelijk brengen wij een vergoeding in rekening om de opnamen te ontsluiten. We zijn verplicht deze opnamen ter beschikking te stellen van de Nationale Bevoegde Autoriteit indien deze hierom verzoekt.

6.4. Verantwoordelijkheid voor vertraging

Nadat een instructie is gegeven, kan deze uitsluitend met onze nadrukkelijke toestemming worden ingetrokken of gewijzigd, en alleen zolang we nog niet naar de instructie hebben gehandeld. Indien we na ontvangst van uw instructies naar redelijkheid menen dat het praktisch niet haalbaar is om hier binnen een redelijke tijd naar te handelen, kunnen we het handelen naar deze instructies uitstellen tot een moment dat het naar onze redelijke opvatting praktisch haalbaar (of in uw belang) is om dit te doen. Afgezien van grove nalatigheid of opzettelijk wangedrag onzerzijds zijn we niet aansprakelijk voor schade of verliezen die het gevolg zijn van vertraging bij het handelen naar uw instructies.

6.5. Optimale uitvoering en orderverwerking

We voeren uw orders uit in overeenstemming met ons Beleid voor Optimale Uitvoering en Orderverwerking (dat van tijd tot tijd wordt herzien). Voorafgaand aan het begin van onze Diensten op basis van deze Algemene Voorwaarden hebt u ons Beleid voor Optimale Uitvoering en Orderverwerking ontvangen als bijlage bij de Brief over de MiFID-classificatie. Het Beleid voor Optimale Uitvoering en Orderverwerking is beschikbaar op www.ingwb.com/mifid of via uw gebruikelijke contactpersoon. We passen onze regels voor ordertoewijzing, die worden beschreven in ons Beleid voor Optimale Uitvoering en Orderverwerking, niet alleen toe op Financiële Instrumenten maar ook op Gestructureerde Deposito's.

6.6. Aggregatie van orders

Mogelijk aggregeren we uw orders met onze eigen transacties en/of de transacties van andere klanten, tenzij een dergelijke aggregatie waarschijnlijk in het nadeel is van een of meer van onze klanten van wie de order wordt geaggregeerd. Indien we uw order aggregeren, doen we dit in overeenstemming met ons Beleid voor Optimale Uitvoering en Orderverwerking, waarin wordt vermeld dat het aggregeren van klantorders met betrekking tot een specifieke order in het nadeel van een klant kan uitwerken. Als u een limietorder plaatst voor aandelen die worden verhandeld via een handelsplatform en deze order niet onmiddellijk wordt uitgevoerd onder de geldende marktomstandigheden, geven we uw order door aan de desbetreffende plaats van uitvoering, tenzij u ons uitdrukkelijk andere instructies hebt gegeven.

7. Clearing en afwikkeling van Transacties

7.1. Clearing van Transacties

Indien clearing van Transacties verplicht is op basis van de Geldende Wet- en Regelgeving of op vrijwillige basis zal plaatsvinden, aanvaarden we geen enkele aansprakelijkheid voor verliezen, schade of kosten die mogelijk worden veroorzaakt door vertragingen of andere oorzaken, waaronder een tekortkoming of niet-nakoming door een bij het clearingproces betrokken partij, zoals handelsplatformen, clearingleden, clearing brokers of onszelf indien we optreden in onze hoedanigheid van clearinglid, behalve voor zover deze verliezen, schade of kosten het gevolg zijn van grove nalatigheid of opzettelijk wangedrag onzerzijds.

7.2. Afwikkeling van Transacties

De levering van betalingen (al naargelang) door de tegenpartij bij een Transactie komt voor uw risico. Of wij verplicht zijn om Financiële Instrumenten aan u, aan uw rekening of aan een externe partij te leveren voor de opbrengst uit de verkoop van Financiële Instrumenten, hangt ervan af of u of een bij het afwikkelproces betrokken externe partij heeft voldaan aan eventuele verplichtingen jegens ons of onze afwikkelende instanties. We zijn niet verplicht uw Transacties af te wikkelen (maar kunnen wel besluiten om dit te doen), tenzij we alle benodigde documenten van u hebben ontvangen. Alle contante bedragen die wij van een externe partij hebben

ontvangen of die anderszins door ons worden gehouden in verband met uw Transacties, gelden als een verplichting van ons ten opzichte van u totdat wij deze bedragen aan u hebben betaald of er op andere wijze kwijting heeft plaatsgevonden, en wij hebben met betrekking hiertoe geen fiduciaire plicht jegens u. U dient alle met betrekking tot een Transactie van ons ontvangen beleggingen of gelden aan te houden totdat u volledig hebt voldaan aan uw verplichtingen jegens ons. Het eigendom van Financiële Instrumenten die door u zijn aangekocht en die door ons worden gehouden, gaat (onder de bovenstaande voorwaarden) op u over zodra u het in verband met de aankoop verschuldigde bedrag hebt betaald. Tenzij anders is overeengekomen, vindt de afwikkeling van Transacties plaats volgens de gangbare praktijk voor het desbetreffende Financiële Instrument of de desbetreffende markt.

7.3. Late afwikkeling

Voorgestelde afwikkelingsdata voor Transacties dienen alleen ter indicatie en normale marktvertragingen kunnen van invloed zijn op de afwikkeling. U hebt uitsluitend recht op het herroepen of annuleren van een Transactie in overeenstemming met de regels van de markt in het betreffende land (tenzij wij verantwoordelijk zijn voor de vertraging) en in overeenstemming met deze Algemene Voorwaarden indien u ons vrijwaart van alle verliezen, kosten en verplichtingen die voor ons ontstaan als gevolg van uw herroeping of annulering. We zijn niet verantwoordelijk voor vertragingen of incorrectheden bij de overdracht van instructies of andere informatie.

7.4. Hergebruik van Financiële Instrumenten van klanten

Tenzij schriftelijk nadrukkelijk anders is overeengekomen, staan wij niet toe dat Financiële Instrumenten die wij namens u houden, aan externe partijen worden uitgeleend of dat er namens u geld wordt geleend met deze documenten als zekerheid. De voorwaarden voor dergelijke uitleningen of leningen worden in een afzonderlijke overeenkomst vastgelegd.

7.5. Aankopen

Als u Financiële Instrumenten niet aan ons levert (of aan een agent die namens ons handelt) om een Transactie af te wikkelen, behouden wij ons het recht voor om deze Financiële Instrumenten zonder voorafgaande kennisgeving en geheel naar eigen goeddunken namens u op de markt aan te kopen of te verkopen. Dit geldt ongeacht de vraag of wij wettelijk verplicht zijn om dit te doen. Alle kosten en vergoedingen met betrekking tot een dergelijke aankoop of verkoop komen voor uw rekening.

7.6. Melding van Transacties

We voldoen aan onze verplichtingen volgens de Geldende Wet- en Regelgeving om gegevens over Transacties die wij met of namens u zijn aangegaan, te melden bij de desbetreffende bevoegde autoriteiten of handelsplatformen, zoals voorgeschreven in de Geldende Wet- en Regelgeving.

8. Algemene bepalingen voor onze zakelijke relatie met u

8.1. Wij kunnen optreden als agent of als opdrachtgever

Bij onze interacties met u kunnen we optreden als opdrachtgever of als agent, voor u of voor een externe partij, waaronder een ander lid van de ING Groep. We kunnen ook als uw agent optreden bij een Transactie waarbij we tevens optreden als opdrachtgever en tegenpartij. Op welke basis we optreden bij een bepaalde Transactie wordt vermeld in de documentatie over de Transactie. Als er geen specifieke overeenkomst is gemaakt, kunnen we naar eigen inzicht besluiten om exclusief als opdrachtgever of exclusief als agent op te treden, dan wel gedeeltelijk als opdrachtgever en gedeeltelijk als agent.

8.2. Positielimieten

We kunnen limieten opleggen aan het aantal open posities of orders dat u op enig moment bij ons kunt hebben, en we kunnen geheel naar eigen inzicht een of meer Transacties of posities in Financiële Instrumenten voortijdig afwikkelen of een of meer van uw openstaande orders annuleren om te voorkomen dat deze limieten worden overschreden of, indien ze al zijn overschreden, om uw positie te verkleinen. Indien u een positie in grondstoffenderivaten houdt, moet u zich houden aan het MiFID II-regime voor positielimieten dat geldt voor grondstoffenderivaten. U erkent en accepteert dat wij op basis van MiFID II mogelijk verplicht zijn om melding te maken van posities die u houdt in grondstoffenderivaten. In een dergelijk geval bent u verplicht ons alle informatie te verstrekken die we nodig hebben om te voldoen aan onze meldingsplicht uit hoofde van MiFID II met betrekking tot uw positie in grondstoffenderivaten.

8.3. Gedrag

U dient zich in uw interacties met ons te gedragen in overeenstemming met de gedragsnormen die naar redelijkheid kunnen worden verwacht van personen in uw positie en u dient geen acties te ondernemen of na te laten waardoor het ons onmogelijk wordt gemaakt de gedragsnormen na te leven die naar redelijkheid kunnen worden verwacht van personen in onze positie.

8.4. Marktmisbruik

U mag geen acties ondernemen of nalaten die mogelijk leiden tot of neerkomen op marktmisbruik zoals gedefinieerd in toepasselijke regelgeving inzake over marktmisbruik (MAD/MAR) en u mag geen order, offerteaanvraag of aanvraag voor Diensten bij ons indienen waardoor u, wij of een andere partij een geldend voorschrift inzake marktmisbruik zou overtreden; dit geldt onder meer voor het indienen, wijzigen of annuleren van orders of combinaties van orders. U erkent en u gaat ermee akkoord dat wij uw handelsactiviteiten zullen observeren voor tekenen van potentieel marktmisbruik en dat we misbruik-gerelateerde handelspraktijken of verdachte orders of transacties kunnen melden bij de desbetreffende autoriteiten. We accepteren geen enkele verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot (potentieel) marktmisbruik door u.

8.5. Stabilisering

Mogelijk handelen wij namens u in Financiële Instrumenten die wellicht onderwerp zijn of zijn geweest van (prijz) stabiliseringsactiviteiten, hetzij door ons of door een Gelieerd Bedrijf of een externe partij, waarop ons Beleid inzake belangenconflicten van toepassing is. Stabilisering is een prijs ondersteunend proces dat wordt toegepast bij recent uitgegeven Effecten, dat van invloed kan zijn op de koers van deze Effecten en dat ook van invloed kan zijn op de koers van andere Effecten die zijn gerelateerd aan het Effect dat wordt gestabiliseerd. De tijds- en koerslimieten voor het stabiliseren van Effecten worden gedefinieerd en gecontroleerd door middel van de Geldende Wet- en Regelgeving.

8.6. Onderzoek

De onderstaande voorwaarden zijn van toepassing op schriftelijke onderzoeksinformatie die we aan u ter beschikking stellen (met inbegrip van beleggingsonderzoek en marketingcommunicatie, maar exclusief beleggingsadvies):

- Onderzoeksinformatie wordt uitsluitend voor informatieve doeleinden beschikbaar gesteld en mag niet worden opgevat als een aanbieding of een beleggingsadvies voor de aankoop of verkoop van een Financieel Instrument.
- Hoewel we redelijke zorg betrachten om te waarborgen dat de informatie uit ons onderzoek correct en niet misleidend is op het moment van publicatie, doen we geen enkele toezegging over de correctheid of volledigheid van deze informatie. U dient er rekening mee te houden dat de informatie uit ons onderzoek zonder voorafgaande kennisgeving aan u kan worden gewijzigd en dat wij niet in staat (of verplicht) zijn om u over dergelijke wijzigingen te informeren.
- We zijn mogelijk eigenaar of houder van een financieel belang in Financiële Instrumenten waarnaar in ons onderzoek wordt verwezen. Een dergelijk belang is mogelijk het gevolg van het feit dat we Financiële Instrumenten hebben aangekocht of aan onze klanten hebben verkocht. Bovendien kunnen we investment banking-diensten of andere diensten (waaronder het optreden als beheerder, adviseur of lener) werven of uitvoeren voor entiteiten waarnaar in ons onderzoek wordt verwezen.
- Als we onderzoeksinformatie aan u beschikbaar stellen, ongeacht de vraag of we hiervoor een vergoeding in rekening brengen, is het uw verantwoordelijkheid om de beschikbaarstelling van onderzoeksinformatie aan u stop te zetten of te annuleren, hetzij door de ontvangst van onze onderzoeksinformatie te blokkeren hetzij op een andere manier, en om de MiFID II-regels na te leven als het gaat om 'inducements' die gelden voor partijen die onderzoeksinformatie ontvangen zoals bedoeld in de Gedelegeerde Richtlijn 2017/593 van de Commissie van 7 april 2016.
- We aanvaarden geen verantwoordelijkheid voor eventuele verliezen, kosten of verplichtingen waarmee u op welke wijze dan ook wordt geconfronteerd als gevolg van uw gebruik van de door ons beschikbaar gestelde onderzoeksinformatie, ongeacht de manier waarop deze verliezen, kosten of verplichtingen ontstaan en ongeacht de vraag of dit wordt

veroorzaakt door grove nalatigheid of opzettelijk wangedrag onzerzijds of door een andere oorzaak.

- We garanderen niet dat u onderzoeksinformatie op hetzelfde moment zult ontvangen als onze andere klanten.
- U dient zich te houden aan alle beperkingen of embargo's die we opleggen aan de distributie van deze onderzoeksinformatie, inclusief de herdistributie of bekendmaking van ons onderzoeksmateriaal aan derden.

9. Belangenconflicten en inducements

9.1. Belangenconflicten

Op grond van de Geldende Wet- en Regelgeving zijn we verplicht regelingen te treffen om belangenconflicten tussen ons en onze klanten, tussen onze klanten onderling en tussen onze medewerkers en een of meer van onze klanten te beheersen. We werken overeenkomstig ons Beleid inzake Belangenconflicten, waarin we de situaties identificeren waarin zich belangenconflicten kunnen voordoen en waarin we de regelingen beschrijven om belangenconflicten te voorkomen, in te perken en te beheersen. Ons Beleid inzake Belangenconflicten is aan u beschikbaar gesteld als bijlage bij de Brief over de MiFID-classificatie die u van ons hebt ontvangen voorafgaand aan het begin van onze Diensten op basis van deze Algemene Voorwaarden. Ons Beleid inzake Belangenconflicten is tevens beschikbaar op www.ingwb.com/mifid.

9.2. Inducements

Tijdens de levering van Diensten aan u kunnen wij mogelijk vergoedingen, commissies of niet-financiële voordelen aan externe partijen geven of van externe partijen ontvangen, die zijn bedoeld om de kwaliteit van onze Diensten te verbeteren, op voorwaarde dat deze prikkels ('inducements') de vervulling van onze plicht om in uw belang te handelen, niet in de weg staan. Indien er sprake is van een inducement met betrekking tot een Transactie, Financieel Instrument of Dienst die wij mogelijk aan u leveren, zullen we dit aan u bekendmaken vóórdat we u de beleggingsdienst leveren. Indien van toepassing informeren we u ook over de wijze waarop u van een dergelijke inducement gebruik kunt maken. Zie voor meer informatie over inducements ons Beleid inzake Inducements.

10. Rapportage aan de klant

10.1. Informatie over uitgevoerde orders aan Professionele Klanten

Na uitvoering van uw order ontvangt u hiervan onmiddellijk een bevestiging met essentiële informatie over de desbetreffende Transactie. Uiterlijk op de eerste werkdag na uitvoering van uw order sturen we u bovendien een bericht met aanvullende gegevens over de Transactie, zoals het totaalbedrag aan in rekening gebrachte commissies en onkosten. Een dergelijk bericht wordt niet verzonden indien de bevestiging reeds alle informatie bevat die we op grond van de Geldende wet- en regelgeving verplicht zijn aan u bekend te maken.

10.2. Informatie over uitgevoerde orders aan In Aanmerking Komende Tegenpartijen

Indien u wordt beschouwd als een In Aanmerking Komende Tegenpartij, kunnen we met u afspreken dat we u een bevestiging verstrekken van uw uitgevoerde order. Deze bevestiging bevat minder informatie dan de informatie over uitgevoerde orders die we beschikbaar stellen aan klanten die zijn geclassificeerd als Professionele Klanten. De bevestiging van de uitvoering van uw order bevat minimaal de essentiële informatie over de uitvoering van uw order.

10.3. Periodieke overzichten

We geven u periodieke overzichten van uw Financiële Instrumenten of van de gelden die u op een rekening bij ons aanhoudt zoals voorgeschreven door MiFID II. U ontvangt deze overzichten hetzij op een Duurzame Drager hetzij via een online systeem in overeenstemming met de Geldende Wet- en Regelgeving.

Deze periodieke overzichten bevatten gegevens over uw Financiële Instrumenten en uw gelden, alsmede de marktwaarde of geschatte waardering en samenstelling van uw portefeuille, overige activa en kassaldi, informatie over de vraag of Financiële Instrumenten of gelden onderwerp zijn geweest van effectenfinancieringstransacties ('securities financing transactions', SFT's), plus alle overige informatie die we verplicht zijn aan u te melden uit hoofde van de Geldende Wet- en Regelgeving.

We verstrekken dergelijke overzichten maandelijks, driemaandelijks of in een andere frequentie, in overeenstemming met de Geldende Wet- en Regelgeving. Als u ons verzoekt om vaker periodieke overzichten te ontvangen, zullen wij u deze extra overzichten doen toekomen tegen een vergoeding, naast de vergoeding die we in rekening brengen voor de periodieke overzichten die we op basis van de Geldende Wet- en Regelgeving verplicht zijn te verstrekken.

11. Gelden en Financiële Instrumenten van klanten

11.1. Gelden van klanten

We zijn niet verplicht om gelden die we voor onze klanten aanhouden of beheren of gelden van externe partijen die we ten behoeve van klanten aanhouden of beheren, te scheiden van onze eigen gelden. Alle dergelijke saldi worden door ons aangehouden bij een bevoegde kredietinstelling (dit kunnen wij zelf zijn of een andere bank) en hierop zijn de beschermingen van toepassing die horen bij een normale bank/klant-relatie. Vanwege deze beschermingen hanteren we passende regelingen om uw rechten te beschermen wanneer wij uw gelden aanhouden, maar we mogen uw gelden wel gebruiken voor onze normale bedrijfsvoering. ING Bank N.V. neemt deel aan het Depositogarantiestelsel krachtens de Wet op het financieel toezicht (Wft), dat in het algemeen saldi bij Nederlandse banken garandeert tot een maximum van € 100.000 per rekeninghouder.

11.2. Financiële Instrumenten van klanten

11.2.1. Vrijwaring of bewaarneming van Financiële Instrumenten

In overeenstemming met de Geldende Wet- en Regelgeving hanteren we een redelijke zorgvuldigheidsnorm bij het vrijwaren van uw eigendomsrechten in de Financiële Instrumenten die wij namens u aanhouden. Hiertoe hebben we geschikte regelingen getroffen. Wanneer we optreden als bewaarnemer voor uw Financiële Instrumenten, vragen we u een afzonderlijke bewaarnemingsovereenkomst te sluiten, die voorrang heeft boven de bepalingen in deze paragraaf. Met betrekking tot uw Financiële Instrumenten en de Diensten die wij in samenhang hiermee aan u leveren (inclusief bewaarneming van uw Financiële Instrumenten), geldt voor uw potentiële claim tegen ons met betrekking tot Diensten en Financiële Instrumenten mogelijk een bescherming volgens het beleggerscompensatiestelsel tot een maximum van € 20.000 per belegger. ING Bank N.V. neemt deel aan dit stelsel uit hoofde van de Wft.

11.2.2. Scheiding van Financiële Instrumenten

We scheiden uw Financiële instrumenten van de Financiële Instrumenten die toebehoren aan ons of aan andere klanten. We registreren alle Financiële Instrumenten die geregistreerd kunnen worden op uw naam, op naam van een aan ons Gelieerd bedrijf of op naam van een onderbewaarnemer. Als we uw Financiële Instrumenten aanhouden op een rekening die onderhevig is aan de wetgeving van een jurisdictie buiten de Europese Unie, geldt de wetgeving van die jurisdictie mogelijk ook voor uw Financiële Instrumenten. In dat geval worden uw Financiële Instrumenten mogelijk niet gescheiden en zijn uw Financiële Instrumenten mogelijk minder goed beschermd tegen claims die worden ingediend namens de algemene schuldeisers van de entiteit op naam waarvan de Financiële Instrumenten zijn geregistreerd, dan wanneer uw Financiële Instrumenten gescheiden zouden zijn en in bewaring zouden zijn genomen in jurisdicties binnen de Europese Unie.

11.2.3. Kennisgevingen over verrichtingen op effecten

We zullen ons naar redelijkheid inspannen om u alle kennisgevingen over verrichtingen op effecten te doen toekomen die wij ontvangen met betrekking tot uw Financiële Instrumenten (waaronder kennisgevingen betreffende conversie- of inschrijvingsrechten, overnames, andere aanbiedingen, kapitaalvergrotingen of herstructureringen).

11.2.4. Instructies voor verrichtingen op effecten

Wanneer we een instructie van u ontvangen die betrekking heeft op een verrichting op effecten of een aandeelhoudersvergadering betreffende een van uw Financiële Instrumenten, zullen we ons naar redelijkheid inspannen om te handelen naar uw instructies. Indien een deadline van kracht is voor het geven van uw instructies, dient u uw instructies binnen de gestelde tijd te geven, omdat wij anders geen actie zullen ondernemen. Bij gebrek aan tijdige instructies handelen we zoals we hebben aangegeven in onze kennisgeving van de verrichting op effecten. Indien we uw instructies accepteren, bent u verantwoordelijk voor alle kosten en onkosten die wij maken om uw instructies uit te voeren.

11.2.5. Uitsluiting van aansprakelijkheid

We zijn niet aansprakelijk voor verliezen, aanspraken, claims of kosten waarmee u wordt geconfronteerd als gevolg van ons handelen of nalaten bij de uitvoering van onze taken en verantwoordelijkheden als uw bewaarnemer, tenzij dit handelen of nalaten neerkomt op grove nalatigheid of opzettelijk wangedrag onzerzijds. We zijn niet aansprakelijk voor verliezen, aanspraken, claims of kosten waarmee u mogelijk wordt geconfronteerd wegens verzuim van een door ons aangestelde onderbewaarnemer indien we redelijke zorg hebben betracht bij het selecteren en controleren van deze onderbewaarnemer, tenzij de onderbewaarnemer een aan ons Gelieerd Bedrijf is; in dat laatste geval aanvaarden we dezelfde mate van verantwoordelijkheid als voor ons eigen handelen, nalaten en/of verzuim.

11.3. Financiële Instrumenten van klanten houden

Indien uw Financiële Instrumenten worden gehouden via een externe partij, zijn wij niet aansprakelijk voor het handelen of nalaten van die externe partij of voor eventuele verliezen of schade die u lijdt, anders dan wanneer dit een direct gevolg is van grove nalatigheid of opzettelijk wangedrag onzerzijds bij de aanvankelijke selectie van de desbetreffende externe partij. In het geval van insolventie van een externe partij kunt u mogelijk niet al uw Financiële Instrumenten terugkrijgen.

Indien we uw Financiële Instrumenten in veilige bewaring houden bij een externe partij, kan deze externe partij uw Financiële Instrumenten houden op een omnibusrekening voor al onze klanten. We waarschuwen u bij dezen nadrukkelijk dat u mogelijk niet al uw Financiële Instrumenten terugkrijgt indien er een tekort op de omnibusrekening is in het geval van verzuim of insolventie van ons of van deze externe partij.

Indien we uw Financiële Instrumenten in veilige bewaring houden bij een externe partij en het volgens de wetgeving van het desbetreffende land niet mogelijk is dat uw activa door deze externe partij zodanig worden gehouden dat uw Financiële Instrumenten gescheiden geïdentificeerd kunnen worden van de eigen Financiële Instrumenten van deze externe partij, dan waarschuwen we u bij dezen nadrukkelijk dat u mogelijk niet al uw Financiële Instrumenten terugkrijgt.

Indien we uw Financiële Instrumenten of gelden houden op een rekening waarop de wetgeving van toepassing is van een jurisdictie anders dan een EU-lidstaat, dan hebt u mogelijk dienovereenkomstig andere rechten op uw Financiële Instrumenten of gelden.

Alle bedragen die u ons verschuldigd bent, worden, voor zover mogelijk en in overeenstemming met de Geldende Wet- en Regelgeving, ingehouden op de Financiële Instrumenten of gelden die we namens u aanhouden.

12. Zekerheden

12.1. Het recht om Zekerheden te eisen

Naar ons eigen goeddunken of indien dit volgens de Geldende Wet- en Regelgeving verplicht is, kunnen we u vragen om onmiddellijk activa bij ons (of bij een door ons aangewezen persoon) te deponeren als Zekerheden voor uw verplichtingen of potentiële verplichtingen aan ons ten gevolge van verliezen of potentiële verliezen in uw portefeuille of uw activa of in verband met een Transactie, al dan niet onderhevig aan de Geldende Wet- en Regelgeving, daaronder mede begrepen onze beoordeling van uw kredietwaardigheid, teneinde onszelf te beschermen tegen het risico dat u eventuele aanspraken van ons jegens u niet onmiddellijk en volledig zult honoreren. We kunnen u vragen om bij ons (aanvullende) Zekerheden te deponeren in de vorm van contanten, kredietbrieven, Financiële Instrumenten, zekerheidsovereenkomsten die leiden tot overdracht van eigendom/gerechtigdheid, zekerheidsovereenkomsten met zekergesteld belang of anderszins, een en ander door ons te bepalen. Indien we gebruikmaken van zekerheidsovereenkomsten die leiden tot overdracht van eigendom/gerechtigdheid, maken we in overeenstemming met de Geldende Wet- en Regelgeving een afweging van de geschiktheid van een dergelijke overeenkomst.

12.2. Rechten op Zekerheden

We krijgen alle rechten van een zekerheidhoudende partij over de Zekerheden (daaronder mede begrepen rechten op verrekening, eigendomsrechten of pandrechten, al naargelang) en we kunnen deze rechten geheel naar eigen goeddunken gebruiken door de bij ons gedeponeerde Zekerheden te verkopen, te verrekenen of op andere wijze te vervreemden tegen uw verplichtingen jegens ons of tegen onze verplichtingen jegens derden die we voor uw rekening of namens u aangaan. Bovendien kunnen we uw rekeningen combineren of bedragen tussen uw rekeningen overschrijven teneinde te voldoen aan uw verplichtingen om Zekerheden bij ons te deponeren of voor welk doel dan ook, indien we dit van tevoren met u zijn overeengekomen.

12.3. Nadere waarborgen

U stemt ermee in om nadere zekerheidsdocumenten af te geven en nadere stappen te ondernemen zoals wij naar redelijkheid van u vragen, inclusief eventuele documenten voor het vestigen van ons zekergestelde belang in de Zekerheden, om u in te schrijven als eigenaar van de Zekerheden of om het wettelijk eigendom van de Zekerheden te verkrijgen, en om de gezeekerde verplichtingen te versnellen of af te dwingen of om ons in staat te stellen onze rechten uit te oefenen of te voldoen aan marktvereisten in verband met eventuele verplichtingen of risico's met betrekking tot uw portefeuille of activa of in verband met een Transactie of met Zekerheden.

12.4. Zekergestelde belangen

Als een blijvende zekerstelling voor de nakoming van al uw (feitelijke of voorwaardelijke, huidige of toekomstige) verplichtingen aan ons zoals bedoeld in deze paragraaf, geeft u ons een eersterangs vast pandrecht (zekergesteld belang) met

volledige eigendomsgarantie over alle huidige of toekomstige door u beschikbaar gestelde Zekerheden die door ons namens u worden gehouden, of die in onze opdracht of anderszins onder onze aanwijzingen of zeggenschap door een externe partij worden gehouden, of die aan de creditzijde van uw rekening bij ons staan, of die door ons of door onze Gelieerde Bedrijven of door onze vertegenwoordigers worden gehouden namens u. U gaat ermee akkoord dat we aan een broker of beurs een zekergesteld belang mogen toewijzen over de door u verstrekte Zekerheden ter dekking van uw verplichtingen.

12.5. Zekerheden mogen niet bezwaard zijn

Activa die als Zekerheid worden verstrekt, moeten geheel onbezwaard zijn en vrij van alle claims, aanspraken, hypotheek, kosten, verpandingen, toewijzingen of andere vormen van zekergesteld belang die ten voordele komen of worden beweerd te komen van een externe partij. Als u ons geen Zekerheden verstrekt of als wij menen dat een als Zekerheid verstrekt activum bezwaard is, kunnen we geheel naar eigen goeddunken besluiten u te vragen de Zekerheid te vervangen of een of meer van uw Transacties voortijdig af te wikkelen. U zegt toe dat u geen zekergesteld belang zult creëren in een van de bij ons gedeponeerde Zekerheden en dat er ook geen dergelijk zekergesteld belang uitstaande is of door u zal worden toegewezen of overgedragen, anders dan het creëren van een retentierecht op Financiële Instrumenten in de context van een clearingsysteem waarin dergelijke Financiële Instrumenten kunnen worden gehouden, of een ander retentierecht dat door ons of met onze voorafgaande schriftelijke toestemming wordt opgelegd of gevestigd, of dat anderszins uitsluitend in ons belang wordt opgelegd of gevestigd.

12.6. Recht tot verkoop

Indien zich een Geval van Verzuim voordoet, kunnen wij het recht uitoefenen om de door u gedeponeerde Zekerheden of onze rechten inzake deze Zekerheden te verkopen, te verrekenen, te versnellen of af te dwingen, en de opbrengst van de verkoop of andersoortige vervreemding te gebruiken voor betaling van de kosten van een dergelijke verkoop, versnelling, afdwinging of vervreemding en ter voldoening van uw verplichtingen jegens ons.

13. Gevallen van Verzuim

13.1. Gevallen van Verzuim

Er is sprake van een Geval van Verzuim indien:

- u een bedrag niet tijdig betaalt, u een Financieel Instrument of een ander goed niet levert of u een andere verplichting jegens ons niet nakomt;
- u in overtreding bent van een geldende bepaling in deze Algemene Voorwaarden, in de voorwaarden van een andere overeenkomst of in algemene voorwaarden die tussen u en ons van toepassing zijn, daaronder mede begrepen een raamovereenkomst (zoals een ISDA-raamovereenkomst, GMRA of GMSLA), een Raamovereenkomst Financiële Derivaten, een Raamovereenkomst Niet-beursgenoteerde

Derivaten of een soortgelijke overeenkomst of andere algemene voorwaarden van ons of indien er een gebeurtenis plaatsvindt die het naar ons inzicht waarschijnlijk maakt dat u een bepaling in deze Algemene Voorwaarden zult overtreden;

- er een aanvraag tegen u of door u is ingediend voor uw onderbewindstelling, ondercuratelestelling, faillissement, liquidatie of opheffing, of indien zich een dergelijke gebeurtenis voordoet, of indien u een rechtspersoon bent en er sprake is van liquidatie, opheffing of faillissement als u om andere redenen niet langer kunt handelen als rechtspersoon;
- u naar onze redelijke inschatting niet meer in staat zult zijn of waarschijnlijk niet meer in staat zult zijn om uw schulden te betalen of als u een algemene regeling, cessie of schikking treft met of ten bate van andere schuldeisers dan ons;
- u in materiële zin niet voldoet aan de Geldende Wet- en Regelgeving die op u van toepassing is of indien een bevoegdheid van u wordt opgeschort of ingetrokken door een bevoegde toezichthouder of een vergelijkbare autoriteit;
- zich een substantiële negatieve verandering in uw financiële situatie voordoet;
- zich een gebeurtenis voordoet die, na verloop van tijd, door het doen van een kennisgeving, door het maken van een voornemen of door een combinatie hiervan, zich naar onze inschatting heeft ontwikkeld of kan ontwikkelen tot een van de bovengenoemde gebeurtenissen;
- een door u verstrekte garantie ongeldig of incorrect is of naar onze inschatting zal worden, of indien niet wordt voldaan aan een van de verplichtingen van de borgsteller zoals beschreven in de garantie;
- u niet tijdig hebt voldaan aan een van de verplichtingen die voortvloeien uit een financierings- of kredietovereenkomst met ons of met een externe partij en u, voor zover van toepassing, niet aan deze verplichting hebt voldaan na de geldende respijtperiode, als gevolg waarvan een of meer kredietverschaffers of schuldeisers de financierings- of kredietovereenkomst kunnen versnellen op basis van de voorwaarden van de overeenkomst;
- een of meer van uw activa naar onze inschatting onderwerp worden van een conservatoir of executorial (derden)beslag of als een of meer van uw activa worden onteigend, verbeurd verklaard, geëlimineerd of beschadigd;
- zich naar onze inschatting een substantiële verandering voordoet in de eigendomsstructuur of de groep van eindbegunstigden of partijen die een controlerende invloed of de facto zeggenschap hebben over uw activiteiten of activa;
- zich naar onze inschatting een substantiële verandering voordoet in uw statuten of andere constitutionele of soortgelijke documenten;
- u ons naar onze inschatting foutieve, incorrecte of onvolledige informatie of documenten hebt verstrekt of als u informatie of documenten hebt achtergehouden die naar onze mening essentieel zijn met betrekking tot een Transactie, Dienst of Financieel Instrument;
- de wetgeving of de interpretatie van de wetten van een land is veranderd of er sprake is van een verordening, interventie of handhavingsactie van een overheid of autoriteit die van invloed kan zijn op of die relevant kan zijn voor deze

Algemene Voorwaarden, een geldende overeenkomst tussen u en ons of de door u verstrekte Zekerheden, en wij niet met u zijn overeengekomen hoe we deze Algemene Voorwaarden, deze overeenkomst of deze Zekerheden kunnen wijzigen of aanpassen of op een andere wijze actie kunnen nemen om de gevolgen te verzachten. U stemt ermee in dat het doel van een dergelijke overeenkomst of verzachtende maatregel is dat onze positie ten opzichte van u en/of uw gelden of activa geen negatieve gevolgen ondervindt.

13.2. Voortijdige afwikkeling bij een Geval van Verzuim

Indien zich een Geval van Verzuim voordoet, worden alle bedragen, goederen, activa, vorderingen en verplichtingen die u aan ons verschuldigd bent, onmiddellijk opeisbaar en betaalbaar of leverbaar en hebben wij zonder voorafgaande kennisgeving aan u het recht om:

- te goeder trouw de waarde van al uw openstaande feitelijke of voorwaardelijke aanspraken en verplichtingen jegens ons te berekenen om een nettosom te bepalen die gelijk is aan de contante waarde van het nettobedrag dat u aan ons verschuldigd bent of dat wij aan u verschuldigd zijn: het Afwikkelingsbedrag. We zullen u zo snel mogelijk informeren over het Afwikkelingsbedrag en daarbij vermelden of het een voorlopige of een definitieve betekening betreft. Daarna kunnen we de bedragen afwickelen, waarbij wij het Afwikkelingsbedrag aan u kunnen betalen (indien wij het Afwikkelingsbedrag aan u verschuldigd zijn) of tot volledige of gedeeltelijke afwikkeling kunnen komen van uw verplichting om ons het Afwikkelingsbedrag te betalen (indien u het Afwikkelingsbedrag aan ons verschuldigd bent). Indien er na afloop van dit proces sprake is van een saldo dat u aan ons verschuldigd bent, wordt dit saldo beschouwd als een direct opeisbare vordering;
- alle openstaande Transacties als beëindigd te beschouwen;
- alle zekerheden voor uw rekening te boeken in relatie tot uw portefeuille of een Transactie;
- alle niet-contante activa of goederen of Financiële Instrumenten te verkopen of anderszins te gelde te maken (zonder dat we aansprakelijk zijn voor een eventueel waardeverlies dat hierdoor ontstaat), mits we een redelijke commerciële inspanning leveren om uw Financiële Instrumenten of overige activa te verkopen tegen de geldende marktprijs op de relevante markt (indien van toepassing) voor de Financiële Instrumenten of activa, waarbij we aan u het saldo van het door ons ontvangen bedrag betalen na afwikkeling van al uw verplichtingen jegens ons;
- alle Transacties of openstaande posities te annuleren, voortijdig af te wikkelen, te verkopen, bij opbod te verkopen, toe te wijzen of terug te draaien, of andere maatregelen te nemen die naar ons inzicht noodzakelijk of passend zijn om verliezen aan onze kant te beperken of te voorkomen, of op andere wijze bedragen terug te krijgen die u aan ons verschuldigd bent;
- bedragen of Financiële Instrumenten te behouden of te verrekenen die anders vanwege een Transactie aan u verschuldigd zouden zijn geweest, teneinde schade, verliezen, verplichtingen, kosten of uitgaven waarmee wij

geconfronteerd zijn doordat zich een Geval van Verzuim heeft voorgedaan te compenseren, te beperken of af te wikkelen.

14. Kosten en vergoedingen

14.1. Onze kosten en vergoedingen

Wij brengen u voor elke Transactie een vergoeding in rekening volgens onze geldende tarieven op de desbetreffende markt voor de desbetreffende Dienst of Transactie of het desbetreffende Financiële Instrument of activum. Deze tarieven zijn mogelijk vermeld in een prospectus, een document met essentiële beleggersinformatie of een ander document met betrekking tot een of meer Financiële Instrumenten, Transacties of Diensten, al naargelang, tenzij we anderszins met u zijn overeengekomen. Onze in rekening gebrachte vergoedingen zijn mogelijk inclusief btw-afdracht, transactie-gerelateerde of andere belastingen of vergoedingen, inschrijfkosten en andere verplichtingen, kosten en onkosten die wij betaald hebben of verschuldigd zijn in verband met de uitvoering van uw orders voor Financiële Instrumenten of andere door ons aan u geleverde Diensten, activa of Transacties al dan niet namens u, en zoals vermeld in bevestigingen of algemene voorwaarden.

14.2. Bekendmaking van kosten en vergoedingen

In overeenstemming met de Geldende Wet- en Regelgeving informeren we u tijdig over de kosten en vergoedingen met betrekking tot de Diensten die we aan u leveren en we houden ons, indien en wanneer van toepassing, aan alle geldende verplichtingen ten opzichte van bekendmakingen vooraf en achteraf.

Indien we u hebben geclassificeerd als een Professionele Klant en we u uitvoerings- of orderdoorgiftdiensten leveren met betrekking tot een Financieel Instrument dat geen Derivaat behelst, stemt u ermee in dat wij mogelijk alleen algemene informatie geven over kosten en vergoedingen, voor zover een beperkte bekendmaking van kosten en vergoedingen wordt toegestaan door de Geldende Wet- en Regelgeving.

Indien u bent geclassificeerd als een In Aanmerking Komende Tegenpartij en we u uitvoerings- of orderdoorgiftdiensten leveren met betrekking tot een Financieel Instrument, stemt u ermee in dat wij mogelijk alleen algemene informatie geven over kosten en vergoedingen, voor zover een beperkte bekendmaking van kosten en vergoedingen wordt toegestaan door de Geldende Wet- en Regelgeving, tenzij het desbetreffende Financiële Instrument een Derivaat behelst en u ons hebt laten weten dat u van plan bent dit Financiële Instrument aan uw klant aan te bieden.

14.3. Betalingen aan ons

U dient ons alle aan ons verschuldigde bedragen op de vervaldatum te betalen in vrij overdraagbare, geclearde en dezelfde dag beschikbare gelden, in de valuta en op de rekeningen die door ons zijn gespecificeerd, zonder enige verrekening, tegenclaim, aftrek of inhouding, tenzij u hiertoe wettelijk verplicht bent of u hiervoor voorafgaande schriftelijke toestemming van ons hebt verkregen.

14.4. Inhouding van kosten en vergoedingen op uw gelden

Op voorwaarde dat hierover binnen een redelijke termijn voorafgaande kennisgeving heeft plaatsgevonden, kunnen wij onze kosten of vergoedingen inhouden op gelden of activa die we namens u houden. Hiertoe hebben wij het recht om uw rekeningen samen te voegen en om gelden over te schrijven tussen uw rekeningen.

14.5. Rente

We brengen u rente in rekening op de bedragen die u ons verschuldigd bent, tegen rentevoeten die naar redelijkheid door ons worden vastgesteld. Rente wordt op dagelijkse basis opgebouwd. Bovendien kunnen we rente berekenen over alle bedragen (debet of credit) op uw rekeningen bij ons.

14.6. Betalingen en leveringen op nettobasis

Tenzij we u schriftelijk informeren over het tegendeel, vinden alle betalingen en leveringen tussen u en ons plaats op nettobasis, dat wil zeggen na inhouding van vergoedingen, kosten en onkosten, en zijn wij niet verplicht om u iets te leveren of te betalen voordat we de voor ons acceptabele, correcte en geclearde gelden of documenten van u hebben ontvangen.

14.7. Ingehouden belastingen

We kunnen voor uw rekening of namens u alle soorten belastingen inhouden op betalingen, indien we hiertoe wettelijk verplicht zijn. Indien u wettelijk verplicht bent (of indien wij namens u wettelijk verplicht zijn) om inhoudingen te doen op betalingen, stemt u ermee in ons een zodanig bedrag te betalen dat wij uiteindelijk het bedrag ontvangen dat we zouden hebben ontvangen als er geen verplichte inhoudingen geweest zouden zijn. We kunnen dergelijke verschuldigde bedragen afschrijven van een of meer van uw rekeningen.

15. Verklaringen en garanties

15.1. Verklaringen, garanties en toezeggingen

U verklaart, garandeert en belooft tegenover ons het volgende, zowel met betrekking tot uzelf als met betrekking tot alle personen of rechtspersonen voor wie u als agent of vertegenwoordiger optreedt dat:

- u bevoegd en in staat bent deze Algemene Voorwaarden en alle hierop gebaseerde Transacties aan te gaan;
- u bekend bent met en zich bewust bent van de risico's en potentiële verliezen die kunnen voortvloeien uit het handelen in Financiële Instrumenten;
- u verantwoordelijk en in staat bent om zelfstandig de risico's en gevolgen te analyseren van alle Financiële Instrumenten waarvoor wij u een Dienst leveren die resulteert in een Transactie;
- u in staat bent de potentiële verliezen te dragen die mogelijk voortkomen uit een Transactie die u aangaat of die wij namens u uitvoeren, of uit een Dienst die wij u op basis van deze Algemene Voorwaarden leveren;

- u onafhankelijk van ons optreedt en dat u erkent dat wij niet als uw (financieel) adviseur handelen wanneer we u Diensten leveren in samenhang met een Transactie of een Financieel Instrument;
- deze Algemene Voorwaarden en alle Transacties en de daaruit voortvloeiende verplichtingen conform de desbetreffende voorwaarden bindend zijn voor u en in rechte afdwingbaar zijn en geen inbreuk maken op de Geldende Wet- en Regelgeving;
- alle gegevens, verklaringen, garanties en toezeggingen die wij van u ontvangen, niet misleidend zijn en in alle wezenlijke opzichten juist en correct zijn;
- zich geen Geval van Verzuim heeft voorgedaan of voordoet;
- u ons zult informeren over elke verandering in de verklaringen, garanties of toezeggingen waardoor deze misleidend, onjuist of incorrect worden, of als zich nieuwe informatie of omstandigheden voordoen die mogelijk van invloed zijn op uw vermogen om zaken met ons te doen.

16. Optreden als agent

16.1. Wanneer u optreedt als agent voor iemand anders

Als u optreedt als een agent voor een andere persoon of rechtspersoon (de opdrachtgever), blijven wij (tenzij er sprake is van andersluidende bepalingen in een schriftelijke overeenkomst) alleen u beschouwen als onze klant en als degene die verantwoordelijk is voor de afwikkeling van Transacties, ook als u de opdrachtgever aan ons hebt bekendgemaakt. In een dergelijk geval gelden de navolgende bepalingen van deze paragraaf voor u, alsof u namens uzelf zou optreden.

16.2. Kennisgeving

Indien u als agent voor een opdrachtgever optreedt, bent u verplicht ons te informeren over de identiteit, het adres en andere gegevens van de opdrachtgever, zodat wij een beoordeling kunnen uitvoeren van het krediet- en tegenpartijrisico ten aanzien van Transacties voordat wij een order indienen of uitvoeren namens een opdrachtgever voor wie u als agent optreedt.

16.3. Hoedanigheid

Alle orders die u hebt ingediend en alle Transacties die u bent aangegaan als agent voor een opdrachtgever worden gerapporteerd alsof ze volgens uw specificaties zijn ingediend of aangegaan namens de opdrachtgever. De verplichtingen uit hoofde van dergelijke Transacties zijn geldige en bindende verplichtingen voor de opdrachtgever en u bent naar behoren bevoegd en gemachtigd om een dergelijke Transactie aan te gaan namens de opdrachtgever.

16.4. Opdrachtgeverrekeningen

Met betrekking tot elke opdrachtgever zullen wij in overeenstemming met uw instructies een of meer subrekeningen (opdrachtgeverrekeningen) openen en onderhouden. Met betrekking tot elke gegeven instructie zegt u toe, als agent voor de desbetreffende opdrachtgever

en namens uzelf, om vóór het einde van de werkdag waarop u ons een instructie geeft (of vóór een andere, door ons gespecificeerde deadline) bekend te maken op welke opdrachtgeverrekening de instructie betrekking heeft. Zolang u geen specifieke opdrachtgeverrekening vermeldt en u de in deze paragraaf bedoelde informatie niet verstrekt, bent u persoonlijk aansprakelijk, alsof u zelf de opdrachtgever bent, voor de desbetreffende Transactie waarbij u als agent optreedt namens een opdrachtgever.

16.5. Marktmisbruik en gedrag

Uzelf en alle opdrachtgevers voor wie u als agent optreedt, dienen zich te houden aan de gedragsnormen die naar redelijkheid kunnen worden verwacht van personen in uw positie en zich te onthouden van handelingen of van het nalaten van handelingen die tot gevolg kunnen hebben dat u of wij (i) de gedragsnormen overtreden die naar redelijkheid kunnen worden verwacht van personen in onze positie; of (ii) inbreuk maken op de Geldende Wet- en Regelgeving.

16.6. Toezeggingen

Als agent voor elke opdrachtgever, namens elke opdrachtgever en daarnaast namens uzelf zegt u aan ons toe dat u:

- er te allen tijde voor zorgt dat u en de opdrachtgever deze Algemene Voorwaarden in handen hebben en naleven en dat u al het nodige doet om elke vorm van bevoegdheid, volmacht, toestemming, vergunning of licentie volledig en onverminderd te behouden die nodig is om u in staat te stellen namens de opdrachtgever Transacties aan te gaan die leiden tot geldige en bindende verplichtingen voor de opdrachtgever;
- ons onmiddellijk zult inlichten over ieder Geval van Verzuim met betrekking tot uzelf of de opdrachtgever;
- ons op verzoek informatie of documenten over de financiële of zakelijke zaken van uzelf of van de opdrachtgever doet toekomen die wij naar redelijkheid nodig hebben als bewijs van de hierboven bedoelde bevoegdheid, volmacht, toestemming, vergunning of licentie of om te voldoen aan de Geldende Wet- en Regelgeving;
- ons van tijd tot tijd op verzoek kopieën verstrekt van de constitutionele documenten van de opdrachtgever en andere documenten die betrekking hebben op het vermogen en de bevoegdheid van de opdrachtgever om Transacties aan te gaan en een agent aan te stellen om namens hem te handelen, en dat al deze documenten naar uw beste weten in alle wezenlijke opzichten juist en correct zijn en blijven;
- voldoende gelden en/of Financiële Instrumenten aanhoudt om Transacties uit te voeren en af te wikkelen;
- ons zult informeren over bij u bekende redenen of omstandigheden betreffende de opdrachtgever die ertoe kunnen of zullen leiden dat de opdrachtgever niet kan voldoen aan zijn verplichtingen uit hoofde van een of meer Transacties.

17. Uitsluiting van onze aansprakelijkheid

17.1. Uitsluiting van onze aansprakelijkheid

Wij zijn niet aansprakelijk voor verliezen, verplichtingen of kosten waarmee u wordt geconfronteerd ten gevolge van de levering van Diensten aan u, tenzij deze verliezen, verplichtingen of kosten direct worden veroorzaakt door grove nalatigheid of opzettelijk wangedrag onzerzijds.

17.2. Uitsluiting van aansprakelijkheid voor externe partijen

We zijn niet aansprakelijk voor verliezen, verplichtingen, schade of kosten waar u mogelijk mee wordt geconfronteerd ten gevolge van nalatigheid, opzettelijk wangedrag of fraude van een externe partij (daaronder mede begrepen een broker, bank, agent, (onder)bewaarnemer, effectenbeurs, handelsplatform, bewaarinstelling of clearinghuis, maar exclusief aan ons Gelieerde Bedrijven) die in welke hoedanigheid of rol dan ook rechtstreeks of indirect betrokken is bij een Transactie of Dienst, daaronder mede begrepen het uitvoerings-, clearing- of afwikkelingsproces inclusief alle vertragingen in dat proces, tenzij wij die externe partij hebben aangesteld en een due diligence-analyse naar de externe partij hebben uitgevoerd voorafgaand aan onze aanstelling van de externe partij, met uitzondering van verliezen, verplichtingen, schade of kosten waarmee u wordt geconfronteerd ten gevolge van gebeurtenissen buiten onze controle.

17.3. Uitsluiting van aansprakelijkheid voor gevolgschade

Noch wijzelf, noch een externe partij (al dan niet een aan ons Gelieerd Bedrijf) die namens ons optreedt in verband met een Transactie of Dienst, noch onze bestuurders, directeuren of medewerkers of de agenten of vertegenwoordigers van de externe partij, zijn (behoudens gevallen van fraude) ten opzichte van u aansprakelijk voor gevolgschade, indirecte, bijzondere of incidentele schade, punitieve of andere schadevergoedingen, aansprakelijkheden of kosten waarmee u mogelijk wordt geconfronteerd ten gevolge van het verrichten of niet verrichten van handelingen uit hoofde van deze Algemene Voorwaarden door een van de voornoemde partijen of personen, ongeacht de vraag hoe de verliezen, schade of kosten zijn ontstaan en ongeacht de vraag of het gebeurde had kunnen worden voorzien. In deze paragraaf wordt met de uitdrukking 'gevolgschade, schadevergoeding of kosten' bedoeld elke vorm van verliezen (daaronder mede begrepen opportuïteitskosten), schadevergoedingen of kosten die het gevolg zijn van:

- het niet verkopen van Financiële Instrumenten wanneer de prijs daalt of het niet aankopen van Financiële Instrumenten wanneer de prijs stijgt;
- het niet aangaan, uitvoeren, clearen en/of afwickelen van een Transactie, een vervangende transactie die hetzelfde of een in grote lijnen vergelijkbaar economisch resultaat zou hebben als de oorspronkelijke Transactie, of een risico- of verliesbeperkende transactie (bijvoorbeeld een hedge-, swap- of derivatencontract);

- omzetsderving, winstderving, verlies van goodwill of gegevens en alle vormen van indirecte, bijzondere of incidentele schade, punitieve of andere schadevergoedingen, aansprakelijkheden of kosten ten gevolge van nalatigheid, contractbreuk of anderszins, ongeacht de vraag of dit had kunnen worden voorzien.

17.4. Alleen uitsluiting van aansprakelijkheid indien wettelijk toegestaan

Niets in deze Algemene Voorwaarden kan onze aansprakelijkheid uitsluiten of beperken indien een dergelijke uitsluiting of beperking verboden wordt door de Nederlandse wetgeving of de wetgeving van een andere jurisdictie die mogelijk van toepassing is op de Diensten die door een ING-vestiging worden geleverd op basis van deze Algemene Voorwaarden.

18. Vrijwaring

U dient ons permanent te vrijwaren van alle verliezen, schadevergoedingen en kosten waarmee wij mogelijk worden geconfronteerd doordat we handelen naar een instructie waarvan we naar redelijkheid menen dat deze door u is goedgekeurd of namens u is gegeven, of doordat u inbreuk maakt op een bepaling in deze Algemene Voorwaarden of in een andere overeenkomst tussen ons die van toepassing is op een Dienst of Transactie.

19. Klantinformatie en gegevensbescherming

19.1. U verstrekt ons informatie

U dient ons onmiddellijk de informatie te verstrekken waarom wij u verzoeken in relatie tot een Dienst met betrekking tot een Financieel Instrument of Transactie, en u dient ons te waarschuwen indien er naderhand wijzigingen optreden in deze informatie.

19.2. Ons recht op bekendmaking van informatie

We kunnen de door u verstrekte informatie bekendmaken, samen met andere informatie die gerelateerd is aan uw rekeningen of Transacties of aan uw andere interacties met ons, aan een Gelieerd Bedrijf, agent of bevoegde autoriteit, of wanneer dit noodzakelijk is om onze verplichtingen jegens u te kunnen nakomen, of om ons eigen standpunt te verdedigen in rechtszaken en dergelijke, of ten behoeve van marketing of andere commerciële doeleinden, in alle gevallen in overeenstemming met de Geldende Wet- en Regelgeving.

19.3. Onze verplichting tot vertrouwelijkheid

Onverlet het bepaalde in paragraaf 19.2 zullen wij niet, en zullen wij bewerkstelligen dat onze Gelieerde Bedrijven en agenten niet op andere wijze de door u aan ons verstrekte informatie bekendmaken aan derde personen, tenzij wij hiertoe wettelijk gerechtigd of verplicht zijn. We zullen alle informatie die wij over u bezitten behandelen als persoonlijk en vertrouwelijk, ook wanneer u niet langer onze klant bent, tenzij wij verplicht zijn om anders te handelen door de Geldende Wet- en Regelgeving, bevoegde autoriteiten

(waaronder belastingdiensten) of een gerechtelijk bevel, of we een verplichting ten opzichte van het algemene publiek of andere klanten hebben om informatie bekend te maken, of bekendmaking noodzakelijk is om uw of onze belangen te dienen, of op uw verzoek of met uw instemming.

19.4. Gegevensbescherming

Wijzelf en andere Gelieerde Bedrijven van ING Groep N.V. verwerken persoonsgegevens volgens de geldende regels voor gegevensbescherming, zoals vastgelegd in de privacyverklaring van ING, waarvan een exemplaar te verkrijgen is op <https://www.ing.com/Privacy-Statement.htm> of bij uw gebruikelijke contactpersoon.

19.5. Overdracht van informatie

Onverlet het bepaalde in deze paragraaf stemt u ermee in dat wij ook informatie, met inbegrip van persoonsgegevens, over u mogen overdragen naar andere landen, waaronder landen buiten de Europese Economische Ruimte, waar mogelijk niet eenzelfde mate van gegevensbescherming wordt geboden.

19.6. Cold calling

U stemt er uitdrukkelijk mee in dat wij u telefonisch of op andere wijze, met inbegrip van geautomatiseerde systemen, mogen benaderen in verband met Diensten, beleggingen en/of mogelijkheden die mogelijk voor u van belang zijn. U hebt het recht de gegeven toestemming te allen tijde in te trekken.

20. Elektronische handel

20.1. Elektronische handel

Mogelijk bieden we u de mogelijkheid om Transacties aan te gaan of met ons te handelen via een website of een ander elektronisch medium (waaronder e-mail). Dergelijke interacties vinden plaats op basis van de bepalingen in deze paragraaf en op basis van eventuele aanvullende overeenkomsten die we met u sluiten voor het reguleren van dergelijke activiteiten.

20.2. Licentie

U hebt uitsluitend recht op toegang tot de website en op het aangaan van Transacties via de website voor uw eigen, interne zakelijke doeleinden. Dit recht is niet exclusief en niet overdraagbaar.

20.3. Intellectuele eigendomsrechten

Alle rechten en belangen en alle intellectuele eigendomsrechten (daaronder mede begrepen alle handelsmerken en handelsnamen met betrekking tot ons of de website) zijn en blijven te allen tijde eigendom van ons of van onze leveranciers. U hebt geen rechten of aanspraken op dergelijke intellectuele eigendomsrechten, anders dan het recht op toegang tot de website en op het gebruik van de via de website aangeboden Diensten.

20.4. Gebruik van inhoud

U mag de inhoud van de website uitsluitend downloaden om de inhoud te gebruiken waarvoor deze is bedoeld. U dient alle inhoud vertrouwelijk te behandelen. Het is u niet toegestaan

om de inhoud of delen hiervan in welke vorm dan ook opnieuw te publiceren, te reproduceren of aan andere personen bekend te maken zonder onze voorafgaande schriftelijke toestemming.

20.5. Transacties via de website

Mogelijk bieden wij u de mogelijkheid om Transacties aan te gaan via de website. De inhoud die we op de website vermelden met betrekking tot een Transactie of Dienst staat niet gelijk aan een aanbieding aan u dat we de Transactie aangaan of de Dienst aan u leveren op basis van de vermelde voorwaarden. We kunnen de inhoud op elk gewenst moment en naar eigen goeddunken aanpassen, ook onder andere nadat u ons een duidelijke blijk van belangstelling of een andere instructie hebt gegeven die inhoudt dat u een Dienst wilt afnemen of een Transactie wilt aangaan.

20.6. Fouten, vertragingen en onderbrekingen

U erkent dat elektronische communicatie vatbaar is voor vertragingen en/of verstoringen en dat inhoud niet altijd realtime beschikbaar kan worden gesteld en niet altijd tijdig kan worden geactualiseerd.

20.7. Uitsluiting van aansprakelijkheid

Voor zover dit wettelijk toegestaan is:

- sluiten we alle uitdrukkelijke of impliciete (wettelijke) voorwaarden, garanties en verklaringen uit met betrekking tot de conditie, bevredigende kwaliteit, prestatie, geschiktheid voor een bepaald doel of andere eigenschappen van de website, de inhoud en de Diensten;
- wijzen we elke aansprakelijkheid van de hand voor verliezen, schadevergoedingen of kosten (waaronder vervolgschade) waarmee u wordt geconfronteerd ten gevolge van instructies die via het internet worden gegeven of andere communicatie die via het internet plaatsvindt;
- bent u volledig verantwoordelijk voor alle orders en voor de correctheid van alle informatie die via het internet worden verzonden onder gebruikmaking van uw naam of persoonlijke identificatiemiddelen die aan u beschikbaar zijn gesteld;
- wijzen we elke aansprakelijkheid van de hand voor schade aan of verlies van apparatuur of software ten gevolge van virussen, cyberaanvallen, defecten of storingen in verband met de toegang tot of het gebruik van de website en de inhoud, of in relatie tot de Transacties of de Diensten.

20.8. Geen specifiek gerichte website

Tenzij anders vermeld, geldt het volgende:

- Websites en inhoud zijn niet specifiek gericht op de inwoners van een bepaald land en zijn niet bedoeld voor distributie aan of gebruik door personen in jurisdicties of landen waar een dergelijke distributie of een dergelijk gebruik strijdig zou zijn met land-specifieke wet- en regelgeving.
- Er zijn geen Diensten of Transacties beschikbaar voor, en aanbiedingsprospectussen of andere informatie met betrekking tot Diensten of Transacties worden niet gedistribueerd aan personen die woonachtig zijn in een land of jurisdictie waar een dergelijke aanbieding of distributie

strijdig zou zijn met de wet- en regelgeving in het betreffende land of waar een dergelijke aanbieding of distributie ons onderhevig zou maken aan (aanvullende) verplichtingen tot inschrijving of licentiaanvraag binnen de desbetreffende jurisdictie.

- Wij zullen geen enkele actie ondernemen in jurisdicties die geen toestemming geven voor een openbare aanbieding van Financiële Instrumenten die op de website worden beschreven.

21. Overmacht

21.1. Overmacht

We zijn niet aansprakelijk tegenover u wanneer wij niet aan een van onze uit deze Algemene Voorwaarden voortvloeiende verplichtingen jegens u voldoen indien dit het gevolg is van oorzaken waarover wij geen controle hebben, daaronder mede begrepen handelingen van bevoegde autoriteiten, toezichthouders en/of handelsplatformen, waaronder markt- of productinterventies zoals verwijdering, schorsing of opschorting, uitval of storing van gegevensoverdracht of communicatie- of computerfaciliteiten, stakingen bij postdiensten of andere diensten of vergelijkbare vakbondsacties of het om welke reden dan ook niet nakomen van zijn verplichtingen door een beurs, clearinghuis en/of broker.

22. Kennisgevingen en communicatie

22.1. Kennisgevingen

U kunt met ons communiceren per post, per fax of per e-mail. Alle communicatie tussen u en ons vindt plaats via het adres, faxnummer of e-mailadres en ter attentie van de persoon, afdeling of rekeningnaam die is vermeld in Bijlage 1 of in latere, schriftelijke bekendmakingen. Wanneer wij een dergelijk medium en een specifieke tenaamstelling gebruiken, geldt dit als aflevering bij u.

22.2. Beschikbaarstelling van informatie

Informatie en berichten van materiële wijzigingen mogen wij u schriftelijk verstrekken, dan wel via e-mail met daarin een link naar onze website of rechtstreeks via onze website.

23. Geldend recht en jurisdictie

23.1. Geldend recht en jurisdictie

Het toepasselijk recht en de bevoegde rechtbanken voor het beslechten van eventuele geschillen tussen de partijen in deze Algemene Voorwaarden, worden beschreven in Bijlage 1.

23.2. Het recht om te procederen in andere jurisdicties

De onderwerping aan de jurisdictie van de rechtbanken waarnaar wordt verwezen in paragraaf 23.1, houdt geen beperking in van onze rechten om zaken tegen u aanhangig te maken bij andere bevoegde rechtbanken of, naar ons goedgevallen, bij een geschikt arbitrageforum, en u stemt

ermee in dat u zich zult onderwerpen aan de jurisdictie van deze bevoegde rechtbanken of aan de regels van dit arbitrageforum.

24. Diversen

24.1. Ontheffingen

Eventuele ontheffingen van deze Algemene Voorwaarden moeten schriftelijk gedocumenteerd zijn, moeten uitdrukkelijk de ontheffing van individuele voorwaarden uit deze Algemene Voorwaarden specificeren en moeten door of namens u en ons zijn ondertekend.

24.2. Preventie van witwassen

Met betrekking tot Transacties die u met ons aangaat en tot alle Diensten die wij u leveren in relatie tot een Financieel Instrument zijn wij verplicht om de Geldende Wet- en Regelgeving betreffende witwassen na te leven. Onze verplichtingen uit hoofde van de desbetreffende Geldende Wet- en Regelgeving wegen zwaarder dan verplichtingen ten aanzien van vertrouwelijkheid of zorgplicht die wij anders jegens u zouden hebben.

24.3. Toewijzing

Deze Algemene Voorwaarden dienen en zijn bindend voor u en ons, alsmede voor uw en onze respectievelijke rechtsopvolgers en rechtverkrijgenden. U mag uw rechten of verplichtingen uit hoofde van deze Algemene Voorwaarden of enig belang bij deze Algemene Voorwaarden niet zonder onze voorafgaande schriftelijke toestemming toewijzen, doorgeven of op andere wijze overdragen of beweren toe te wijzen, door te geven of op andere wijze over te dragen. Elke eventuele toewijzing, doorgifte of overdracht door u in strijd met de bepalingen in deze paragraaf is van nul en generlei waarde.

24.4. Gezamenlijke en hoofdelijke aansprakelijkheid

Indien u bestaat uit meerdere natuurlijke personen, rechtspersonen of samenwerkingsverbanden of als u meerdere natuurlijke personen, rechtspersonen of samenwerkingsverbanden vertegenwoordigt of namens meerdere natuurlijke personen, rechtspersonen of samenwerkingsverbanden handelt, geldt uit hoofde van deze Algemene Voorwaarden gezamenlijke en hoofdelijke aansprakelijkheid. In het geval van overlijden, faillissement, liquidatie of ontbinding van een of meer personen, blijven (onverminderd het bovenstaande en onverminderd onze rechten ten aanzien van deze personen en/of hun eventuele rechtsopvolgers) de verplichtingen en rechten van alle overige personen uit hoofde van deze Algemene Voorwaarden volledig en onverminderd van kracht.

24.5. Verrekening

Onverminderd onze overige rechten kunnen wij, op elk gewenst moment en zonder voorafgaande kennisgeving aan u, bedragen of verplichtingen die u aan ons bent verschuldigd, verrekenen met (feitelijke of voorwaardelijke, huidige of toekomstige) bedragen of verplichtingen die wij aan u zijn verschuldigd. Voor zover dit toegestaan is door geldende

wetgeving stemt u ermee in dat u niet het recht hebt om bedragen of verplichtingen die wij aan u zijn verschuldigd te verrekenen met bedragen of verplichtingen die u aan ons bent verschuldigd.

24.6. Gedeeltelijke ongeldigheid

Indien een bepaling in deze Algemene Voorwaarden onwettig, ongeldig of niet in rechte afdwingbaar is of wordt volgens het recht van een bepaalde jurisdictie, heeft dit geen enkele invloed op de wettigheid, geldigheid of in rechte afdwingbaarheid van de overige bepalingen in deze Algemene Voorwaarden of op de wettigheid, geldigheid of in rechte afdwingbaarheid van de desbetreffende bepaling volgens het recht van andere jurisdicties.

24.7. Opzegging

Deze Algemene Voorwaarden kunnen met een opzegtermijn van zeven dagen schriftelijk door u of door ons worden opgezegd via het in paragraaf 22.1 gespecificeerde adres. Opzegging heeft geen gevolgen voor Transacties die al zijn geïnitieerd. Bij opzegging uwerzijds hebben wij het recht om alle transacties en overeenkomsten met u naar ons eigen goeddunken af te wikkelen.

24.8. Onze administratie

Tenzij wordt aangetoond dat onze administratie incorrect is, geldt onze administratie als bewijs van uw interacties met ons in relatie tot onze Diensten en Transacties. U mag zich niet op ons verlaten om te voldoen aan uw verplichtingen tot het voeren van een administratie, hoewel er mogelijk op verzoek wel informatie aan u beschikbaar kan worden gesteld in overeenstemming met de Geldende Wet- en Regelgeving.

24.9. Klachten

We beschikken over interne procedures voor een billijke en tijdige afhandeling van klachten in overeenstemming met de voorschriften in de Geldende Wet- en Regelgeving. Als u reden tot klagen hebt met betrekking tot een aspect van uw relatie met ons, kunt u de klacht richten aan contactpersoon voor klachten zoals genoemd in Bijlage 1 voor iedere ING-vestiging. Meer informatie over onze procedures voor klachtenafhandeling is op verzoek te verkrijgen bij uw gebruikelijke contactpersoon.

Bijlage 1

Wettelijk verplichte informatie

Bijlage 1 specificeert per ING-vestiging de officiële naam, het geregistreerde adres, de toezichthouder, lidmaatschap(pen) van beurzen, contactgegevens, de taal voor de communicatie, het toepasselijk recht en de jurisdictie en alle overige relevante informatie met betrekking tot toezicht.

ING-vestiging:	Amsterdam
Officiële naam:	ING Bank N.V.
Geregistreerd adres:	Bijlmerplein 888, 1102 MG, Amsterdam
Toezichthouder:	Stichting Autoriteit Financiële Markten (AFM) Vijzelgracht 50, 1017 HS Amsterdam en De Nederlandsche Bank N.V. (DNB) Westeinde 1, 1017 ZN Amsterdam
Toepasselijk recht:	Nederlands recht
Jurisdictie:	Nederlandse rechtbanken
Taal voor communicatie:	Nederlands of Engels
Website:	www.ingbank.nl
Contactpersoon voor kennisgevingen:	Head of Compliance
Contactpersoon voor klachten:	Financial Markets Client Control Team
Overige contactgegevens:	Telefoonnummer: +31 20 563 9111

Bijlage 2

Informatie over Financiële Instrumenten

A. Inleiding

1. Toelichting op risico's van producten en diensten

Deze Bijlage is bedoeld om u te informeren en te waarschuwen over de risico's die samenhangen met Financiële Instrumenten en Diensten die door ING beschikbaar worden gesteld (daaronder mede begrepen alle Transacties en Financiële Instrumenten), zodat u naar redelijkheid inzicht kunt krijgen in de aard en de risico's van de Diensten, Financiële Instrumenten en specifieke soorten beleggingen die worden aangeboden, en zodat u dientengevolge gefundeerde beleggingsbeslissingen kunt nemen. Houd er wel rekening mee dat het niet mogelijk is om alle risico's en alle overige belangrijke aspecten te vermelden die samenhangen met de aan u beschikbaar gestelde Diensten en Financiële Instrumenten. In deel B beschrijven we enkele risico's die samenhangen met bepaalde soorten algemene Financiële Instrumenten. In deel C beschrijven we enkele soorten algemene risico's. In deel D geven we informatie over de risico's van transacties en diensten. U dient zich te onthouden van het handelen in Financiële Instrumenten als u geen goed begrip hebt van het Financiële Instrument waarin u wilt handelen of van de mate waarin u onderhevig bent aan risico. Overtuig u ervan dat het Financiële Instrument of de Dienst geschikt is voor u, gezien uw omstandigheden en uw financiële situatie. Win zo nodig geschikt advies in vóórdat u beslissingen over beleggingen neemt. Risicofactoren kunnen zich gelijktijdig voordoen en/of elkaar versterken, waardoor een onvoorspelbaar effect ontstaat op de waarde van een Financieel Instrument of belegging. Alle Financiële Instrumenten herbergen een zekere mate van risico in zich en ook beleggingsstrategieën met een laag risico bevatten elementen van onzekerheid. Welke soorten risico mogelijk relevant zijn, is afhankelijk van verschillende aspecten, waaronder de manier waarop het Financiële Instrument wordt gecreëerd of opgesteld. Verschillende Financiële Instrumenten brengen een verschillende mate van blootstelling aan risico met zich mee. Voordat u besluit om te handelen in bepaalde Financiële Instrumenten of in Financiële Instrumenten in het algemeen, dient u op de hoogte te zijn van de volgende punten.

B. Financiële Instrumenten en beleggingen

Hieronder beschrijven we risico's die samenhangen met bepaalde soorten Financiële Instrumenten.

1. Aandelen en soortgelijke instrumenten

1.1. Algemeen

Een risico bij aandelen en soortgelijke instrumenten is dat de emittent in het algemeen zowel in waarde moet groeien als toereikende dividenduitkeringen moet doen, omdat de koers van het instrument anders kan gaan dalen. Als de onderneming beursgenoteerd is of aan de beurs wordt verhandeld, kan het hierdoor moeilijk worden voor

de onderneming om nieuw kapitaal aan te trekken ter financiering van de bedrijfsactiviteiten, waardoor de resultaten van de onderneming in vergelijking met de concurrentie achteruit kunnen gaan, hetgeen weer kan leiden tot verdere koersdalingen. Uiteindelijk kan de onderneming vatbaar worden voor overname of failliet gaan, waardoor u mogelijk verlies lijdt op uw belegging in aandeleninstrumenten van de onderneming. Aandelen zijn gevoelig voor alle belangrijke risicotypen die hieronder worden genoemd. Daarnaast bestaat er een risico dat zich problemen voordoen in de sector waarin de onderneming actief is. Als het een private (niet-beursgenoteerde of niet aan de beurs verhandelde) onderneming is of als het een beursgenoteerde onderneming is met slechts sporadische handelsactiviteiten aan de beurs, bestaat er ook een zeker liquiditeitsrisico, waardoor het bijzonder moeilijk kan zijn om aandelen af te stoten of dit alleen tegen een lagere koers mogelijk is, waardoor u mogelijk verlies lijdt op uw belegging in deze aandelen.

1.2. Penny stocks

Er is een extra risico op verliezen wanneer u handelt in aandelen in kleinere bedrijven of in bedrijven waarvan de aandelen worden verhandeld tegen zeer lage prijzen in vergelijking met hun nominale waarde, zoals de zogeheten 'penny stocks'. Er is vaak een (relatief) groot verschil tussen de aankoopprijs en de verkoopprijs van deze aandelen. Als het noodzakelijk wordt dergelijke aandelen onmiddellijk te verkopen, krijgt u er vaak veel minder voor terug dan u ervoor hebt betaald. De aandelenkoers kan snel veranderen, zowel opwaarts als neerwaarts.

2. Warrants

Een warrant is een in tijd beperkt recht om in te tekenen op aandelen, obligaties, leningen of staatsleningen, dat kan worden uitgeoefend tegen de oorspronkelijke emittent van de onderliggende effecten. Een relatief kleine schommeling in de koers van het onderliggende effect leidt tot een disproportioneel grote beweging (gunstig of ongunstig) in de prijs van de warrant. De prijzen van warrants kunnen daarom volatiel zijn. Het recht op intekening dat ontleend wordt aan een warrant, is altijd tijdgebonden. Dit houdt in dat de belegging waardeloos wordt indien de belegger het recht niet binnen de vooraf bepaalde periode uitoefent. Warrants zijn potentieel gevoelig voor alle belangrijke risicotypen die hieronder worden genoemd. Koop geen warrants tenzij u in staat en bereid bent een volledig verlies te dragen van het geïnvesteerde geld, vermeerderd met commissies en andere transactiekosten. Sommige andere instrumenten worden ook wel warrants genoemd, maar dit zijn eigenlijk opties (bijvoorbeeld een recht om effecten aan te kopen dat kan worden uitgeoefend tegenover iemand anders dan de oorspronkelijke emittent van het effect; dit wordt vaak een gedekte warrant genoemd). Zie paragraaf 6.3 van deze Bijlage voor meer informatie over dergelijke instrumenten.

3. Geldmarktinstrumenten

Een geldmarktinstrument is een lening voor een bepaalde periode, meestal hooguit zes maanden maar soms tot een jaar, waarbij de geldverstrekker een deposito op de geldmarkt neemt om dit uit te lenen (of vooruit te betalen) aan de lener. In tegenstelling tot de situatie bij een negatief saldo moet de lener het exacte bedrag en de periode voor de lening specificeren. Zoals andere schuldinstrumenten (zie paragraaf 4 hierna) zijn ook geldmarktinstrumenten onderhevig aan de belangrijke risicotypen die hieronder worden vermeld.

4. Schuldinstrumenten en obligaties

Alle schuldinstrumenten zijn potentieel vatbaar voor de belangrijke risicotypen die hieronder worden beschreven, waaronder kredietrisico en renterisico. Obligaties lopen het risico dat de emittent niet in staat is zijn aflossings- en rentebetalingen na te komen, en kunnen ook onderhevig zijn aan koersschommelingen vanwege factoren zoals rentegevoeligheid, marktperceptie van de kredietwaardigheid van de emittent en algemene marktliquiditeit. Wanneer de rentevoeten stijgen, zal de waarde van bedrijfsobligaties naar verwachting dalen. Vastrentende overdraagbare obligaties met een langere looptijd zijn vaak gevoeliger voor rentebewegingen dan obligaties met een kortere looptijd.

5. Eenheden in collectieve beleggingsregelingen

Collectieve beleggingsregelingen en de onderliggende activa zijn potentieel gevoelig voor alle belangrijke risicotypen die hieronder worden genoemd. Er zijn veel verschillende soorten collectieve beleggingsregelingen. In het algemeen is er bij een collectieve beleggingsregeling sprake van een systeem waarbij een aantal beleggers hun beleggingskapitaal 'samenvoegen' en professioneel door een onafhankelijke vermogens- of fondsbeheerder laten beheren op basis van een vooraf overeengekomen beleggingsbeleid. De onderliggende beleggingen zijn meestal obligaties en aan de beurs verhandelde aandelen, maar afhankelijk van het type beleggingsregeling kan ook breder worden belegd in derivaten, vastgoed of andere activa. Er zijn risico's verbonden aan de activa die in het kader van de beleggingsregeling worden aangehouden en beleggers dienen daarom te controleren of de beleggingsregeling voorziet in het aanhouden van verschillende soorten activa, zodat er sprake is van diversifiëring of risicospreiding om zo het risicoprofiel te verkleinen of te beheersen. Een belegging in collectieve beleggingsregelingen kan het risico verkleinen doordat de investering van de belegger breder wordt gespreid dan mogelijk zou zijn geweest als de belegger rechtstreeks in de activa zou beleggen. De verkleining van het risico ontstaat doordat het brede bereik aan beleggingen in een collectieve beleggingsregeling zorgt dat één specifieke belegging minder potentiële impact heeft op het totaalresultaat van de portefeuille van de beleggingsregeling. Aangezien de waarde van de portefeuille van een beleggingsregeling zowel kan stijgen als kan dalen en de samenstelling van de portefeuille afhangt van de beleggingsbeslissingen van een vermogens- of fondsbeheerder, is de waarde van een belegging in eenheden van een collectieve beleggingsregeling onderhevig aan een groot aantal

verschillende risico's, waaronder de belangrijke risicotypen die hieronder worden beschreven.

6. Derivaten, waaronder opties, futures, swaps, rentetermijncontracten, afgeleide instrumenten voor overdracht van het kredietrisico en financiële contracten ter verrekening van verschillen

6.1. Derivaten in het algemeen

- Een derivaat is een financieel instrument waarvan de waarde wordt afgeleid van de waarde van een onderliggend activum. In plaats van het onderliggende activum zelf te verhandelen of uit te wisselen, wordt een overeenkomst gesloten om op een toekomstige datum geld, activa of iets anders van waarde uit te wisselen op basis van de waarde van het onderliggende activum.
- Er zijn veel verschillende soorten derivaten, maar opties, futures en swaps behoren tot de meest gebruikte typen. Een belegger in derivaten neemt vaak meer risico in vergelijking met een directe belegging in het onderliggende activum. Daarom moeten beleggingen in derivaten zorgvuldig worden uitgevoerd, met name bij niet-professionele of minder ervaren beleggers.
- Derivaten brengen een hoog risico met zich mee, vooral omdat hun waarde afhangt van de toekomstige waarde van onderliggende activa, waarbij een bepaalde verandering in de waarde van het onderliggende activum na verloop van tijd kan leiden tot een uitvergroete verandering in de waarde van het derivaat. Afhankelijk van het doel van het derivaat wordt een hedging-derivaat meestal gebruikt om de belegger te beschermen tegen een verandering in de waarde van het onderliggende activum in de ene richting, terwijl de belegger tegen een waardeverandering van het onderliggende activum in de andere richting al is beschermd, bijvoorbeeld door dit activum te bezitten of op een andere manier.

Opties of futures stellen de belegger in staat een kleine premie te betalen om te speculeren op de richting in de waardeverandering van een onderliggend activum, waarbij de belegging een hoog rendement kan hebben als de voorspelling uitkomt, maar de betaalde premie volledig verloren kan gaan als de voorspelling incorrect blijkt te zijn.

Door 'short' te gaan' op opties of futures (waarbij de belegger in het derivaat het onderliggende activum verkoopt tegen een vooraf bepaalde prijs, hoewel de belegger het onderliggende activum niet bezit op het moment dat hij het derivaat aanschaft) kunnen exponentieel vergrote verliezen worden geleden. Dergelijke verliezen doen zich voor als de prijs van het onderliggende activum aan het eind van de looptijd van het derivaat hoger is geworden dan de vooraf bepaalde prijs voor het eind van de looptijd van het derivaat. De belegger die 'short' is gegaan in het derivatencontract moet het activum nu namelijk aanschaffen tegen de huidige (hogere) marktprijs en vervolgens aan de tegenpartij in het derivatencontract verkopen tegen de (lagere) vooraf bepaalde prijs.

Indien een derivatencontract bijzonder groot is of als het derivaat (of het onderliggende activum) niet liquide is (zoals vaak het geval is bij niet aan de beurs verhandelde derivaten), is het soms niet mogelijk een transactie aan te gaan of een positie af te wikkelen tegen een gunstige prijs.

- Aan de beurs verhandelde derivaten zijn daarnaast onderhevig aan de algemene risico's van beurshandel, zoals het clearingrisico en het afwikkelingsrisico. Onderhands verhandelde (OTC) derivaten kunnen ook blootstaan aan deze risico's, en zijn daarnaast meestal onderhevig aan tegenpartijkredietrisico, hoewel deze risico's vaak (maar niet altijd) worden beheerst door specifieke voorwaarden in het derivatencontract (hetzij in een eenmalig contract hetzij middels een raamovereenkomst). Het is in alle gevallen aan te raden dergelijke voorwaarden te overwegen.
- Derivaten kunnen worden gebruikt om te speculeren, of om marktrisico's met betrekking tot een bepaald activum af te dekken of te beperken. Een hedging-derivaat kan gedeeltelijk speculatief zijn aan het begin van de contractperiode, of kan gedurende de looptijd van het contract speculatief worden.
- U dient in alle gevallen de geschiktheid van de transactie zorgvuldig te overwegen vóórdat u in een derivaat gaat beleggen, en zo nodig financieel advies in te winnen. Wij zullen de geschiktheid van contracten niet voor u beoordelen op basis van deze Algemene Voorwaarden. Informeer daarom naar de specifieke voorwaarden van het derivaatcontract en de bijbehorende (potentiële of voorwaardelijke) verplichtingen, zoals de omstandigheden waaronder u verplicht kunt worden om het onderliggende activum van een futurecontract te leveren of te ontvangen, en de vervaldatum en beperkingen aan het tijdstip van uitoefening van opties.
- Onder bepaalde omstandigheden kunnen de specificaties van openstaande contracten (zoals de uitoefeningsprijs van een optie) door de beurs of het clearinghuis in overeenstemming met de geldende regels worden aangepast om veranderingen in het onderliggende activum te weerspiegelen.
- Het verband tussen de prijs van het onderliggende activum en het derivaat kan indirect zijn, er kan een vage correlatie zijn of er kan zelfs helemaal geen verband zijn. Dit doet zich bijvoorbeeld voor wanneer een futurecontract dat ten grondslag ligt aan een optiecontract onderhevig is aan prijslimieten, terwijl voor het optiecontract geen enkele prijslimiet geldt. Vanwege de ontbrekende of zwakke correlatie met de onderliggende referentieprijs is het vaak moeilijk een 'redelijke' waarde voor een derivatencontract te bepalen.

De punten die hierna worden genoemd met betrekking tot verschillende soorten derivaten zijn mogelijk niet specifiek voor de desbetreffende derivaten, maar kunnen ook van toepassing zijn op andere soorten derivaten of op derivaten in het algemeen.

- Alle derivaten zijn, afhankelijk van het contract, (potentieel) vatbaar voor de belangrijke soorten risico's, met name marktrisico, kredietrisico en alle specifieke risico's voor de sector van het onderliggende activum.

6.2. Futures en (rente)termijncontracten

Transacties in futures of termijncontracten brengen de verplichting met zich mee om het onderliggende activum van het contract op een toekomstige datum te leveren of in ontvangst te nemen, of in sommige gevallen om de positie in contanten af te wikkelen. Dergelijke contracten brengen hoge risico's met zich mee. De 'gearing' of 'hefboomwerking' die vaak is ingebouwd in futures en termijncontracten houdt in dat een kleine inleg of betaling kan leiden tot grote verliezen of winsten, vooral indien u aan het eind van de looptijd van het futurecontract verplicht bent om activa te leveren tegen een vooraf bepaalde prijs en u deze activa tegen een hogere marktprijs moet aankopen om aan uw verplichtingen uit hoofde van het futurecontract te voldoen. Dit betekent ook dat een relatief kleine koersbeweging kan leiden tot een proportioneel veel grotere beweging in de waarde van uw belegging. Dit kan ten gunste van u uitwerken, maar het kan ook ongunstig zijn en u kunt mogelijk méér geld verliezen dan uw aanvankelijke investering in het derivaatcontract. Transacties in futures en termijncontracten kennen doorgaans voorwaardelijke verplichtingen. U dient zich bewust te zijn van de implicaties hiervan, met name als er sprake is van margeverplichtingen: hierbij bent u bij alle aan de beurs verhandelde en de meeste onderhandse futures en termijncontracten verplicht om dagelijks het equivalent van eventuele verliezen op uw belegging in contanten te betalen. Als u dit nalaat, wordt het contract mogelijk beëindigd. (Zie ook deel D, onder 1 en 2.)

6.3. Opties

Er zijn veel verschillende soorten opties met uiteenlopende karakteristieken, afhankelijk van de bijbehorende voorwaarden, zoals:

- opties kopen: koopopties dragen minder risico's dan verkoopopties, want als de prijs van het onderliggende activum zich in uw nadeel beweegt, kunt u de optie simpelweg laten verlopen. Uw maximale verlies beperkt zich tot de premie die u aan het begin van de transactie hebt betaald, plus eventuele commissies en overige kosten en vergoedingen die bij u in rekening worden gebracht in verband met de koopoptie. Maar als u een calloptie op een futurecontract neemt en op een uitoefeningsdatum besluit uw koopoptie uit te oefenen, moet u het onderliggende futurecontract kopen (en betalen). Daarna komt u bloot te staan aan de risico's die worden beschreven onder de kopjes 'Futures en (rente)termijncontracten' en 'Beleggingstransacties met voorwaardelijke verplichtingen'.
- opties schrijven: als u een optie schrijft, is het risico aanzienlijk groter dan bij het kopen van opties. Mogelijk bent u verplicht tot 'marginering' om uw positie te behouden (zoals beschreven in paragraaf 6.2 hierboven). Bovendien kunt u een verlies lijden dat veel groter is dan de premie die u bij

aanvang van het contract hebt ontvangen. Door een optie te schrijven, aanvaardt u de wettelijke verplichting tot aankoop (indien u een putoptie hebt geschreven) of verkoop (als u een calloptie hebt geschreven) van het onderliggende activum tegen een vooraf bepaalde prijs (de uitoefenprijs). Deze verplichting kan jegens u in werking worden gesteld doordat uw tegenpartij in het optiecontract (de koper van de optie) zijn recht hiertoe uitoefent. Uw verlies in een dergelijk geval hangt af van het verschil tussen de ontvangen optiepremie en het saldo van de marktprijs en de uitoefenprijs op het moment van uitoefening van de optie.

Als u al eigenaar bent van het onderliggende activum dat u hebt toegezegd te verkopen ('gedekte calloptie') wanneer de koper van de optie zijn optierecht uitoefent, is het risico dat u mogelijk niet in staat bent het activum aan de koper van de optie te leveren beperkt. Als u het onderliggende activum niet in bezit hebt ('ongedekte calloptie'), is het risico mogelijk onbeperkt omdat u verplicht kunt worden het activum tegen een (potentieel veel) hogere prijs dan de uitoefenprijs te kopen om te voldoen aan uw leveringsverplichting ten aanzien van de koper van de optie. Alleen personen met veel ervaring zouden opties moeten schrijven en alleen indien ze volledig op de hoogte zijn van de potentiële risico's waaraan ze onderhevig worden door het schrijven van de desbetreffende optie, en alleen indien ze de voorwaarden van het optiecontract hebben verkregen en begrijpen.

Bepaalde optiemarkten werken met margeverplichtingen, waarbij kopers bij aanschaf van een optie niet de volledige premie op het optiecontract betalen. In een dergelijk geval kunt u later worden gevraagd een marge uit te keren aan de koper van de optie. Als u de gevraagde marge niet betaalt (of als u de activa niet levert wanneer de optie wordt uitgeoefend), kan uw positie worden afgesloten of geliquideerd op dezelfde manier als een futurepositie. Houd er rekening mee dat de Geldende wet- en regelgeving ons soms voorschrijft om op een dergelijke manier te handelen en dat wij onder bepaalde omstandigheden niets anders kunnen doen dan (een deel van) uw positie in derivaten af te wikkelen of te liquideren, ongeacht de marktwaarde van de posities op dat moment.

6.4. Contracten ter verrekening van verschillen

Bepaalde derivaten worden 'contracten ter verrekening van verschillen' genoemd. Dit kunnen opties en futures voor een index zijn, maar ook valuta- of renteswaps. In tegenstelling tot andere futures en opties (die afhankelijk van de specifieke voorwaarden contant kunnen worden afgerekend of door middel van levering van het onderliggende activum) kunnen dergelijke contracten uitsluitend contant worden afgerekend. Het beleggen in een contract ter verrekening van verschillen brengt dezelfde risico's met zich mee als het beleggen in een future of optie, zoals beschreven in paragraaf 6.2 en 6.3 hierboven. Transacties in contracten ter verrekening van verschillen hebben soms een voorwaardelijke verplichting.

6.5. Swaps

Een swap is een derivaat waarbij twee tegenpartijen de ene kasstroom ruilen met een andere kasstroom. Een belangrijke

risicofactor voor onderhandse derivaten, zoals swaps, is het tegenpartijrisico. Indien een van de partijen, A, een lening met variabele rente heeft bij B, maar liever een betalingsverplichting met vaste rente heeft, kan A een renteswap aangaan met C. Hierbij verkrijgt A van C het recht om een verplichting met variabele rente te ontvangen, waartegenover een verplichting tot betalingen met vaste rente staat. Dit leidt tot een betalingsverplichting voor A op basis van een vaste rentevoet. Indien C echter insolvent wordt, wordt de swap beëindigd en verliest A zijn recht op variabele rente volgens de swap en moet A weer de variabele rente op de lening aan B gaan betalen. Indien de rente in de tussentijd sterk is gestegen, kan dit leiden tot een verlies voor A, tenzij A een vervangende renteswap kan afsluiten onder dezelfde voorwaarden als de oorspronkelijke swap met C.

De swapmarkt is de afgelopen jaren sterk gegroeid en veel banken en investeringsbanken treden zowel als opdrachtgever als agent op. Steeds meer soorten swaps met een steeds hogere totale waarde worden aan de beurs verhandeld en/of gecleard. Er wordt algemeen gebruikgemaakt van gestandaardiseerde swapdocumentatie en er zijn risicobeheersende regelingen voor niet-geclearde, onderhands verhandelde swaps. Al met al heeft dit geleid tot een meer liquide markt voor swaps. Maar er is geen garantie dat er een liquide markt zal zijn voor een specifieke swap op het moment dat u uw swappositie wilt afsluiten (verkopen of afdekken), met name indien de marktomstandigheden ongunstig zijn op dat moment.

7. Gecombineerde financiële producten (pakkettransacties)

Een financieel product dat een combinatie van twee of meer financiële instrumenten bevat, zoals een obligatie met daaraan een warrant gekoppeld, is onderhevig aan de risico's van beide financiële instrumenten tegelijkertijd. Dergelijke gecombineerde financiële producten hebben mogelijk een groter risico dan wanneer alle elementen van het gecombineerde product elk afzonderlijk als losse financiële instrumenten zouden worden gehouden.

C. Algemene risicotypen

1. Algemeen

De prijs of waarde van een belegging hangt af van schommelingen in de financiële markten, waar niemand persoonlijke controle over kan uitoefenen. Resultaten uit het verleden geven geen betrouwbare indicatie voor toekomstige resultaten. De aard en de omvang van beleggingsrisico's verschillen per land en per type financieel instrument en veranderen bovendien na verloop van tijd. Daarnaast zijn de beleggingsrisico's specifiek voor elk financieel product, die soms voor een specifieke doelmarkt zijn ontworpen. Voor veel financiële producten zijn er speciale voorwaarden, die specifiek zijn afgestemd op het product en de beleggers in de doelmarkt. Zulke producten zijn mogelijk niet of minder geschikt voor beleggers buiten de doelmarkt, zoals bepaald door de maker of distributeur van het specifieke financiële product. De specifieke

en algemene risico's van een financieel product worden ook door andere factoren beïnvloed, waaronder de manier waarop een bepaalde belegging is ontworpen of wordt aangeboden, verkocht of verhandeld, de locatie, het land van vestiging, de kredietbeoordeling van de emittent (dit is niet per se dezelfde entiteit als de maker of distributeur van het financiële product), de diversificatie of concentratie van de portefeuille van de belegger (in hoeverre er wordt belegd in één valuta, effect, land, sector of emittent), de complexiteit van het financiële product, de toepassing van leverage, (geïntegreerde) derivaten of voorwaardelijke verplichtingen en de keuze voor toepasselijk recht.

De hieronder beschreven risicotypen kunnen van invloed zijn op beleggingen van elk type.

2. Liquiditeitsrisico

De liquiditeit van een instrument wordt rechtstreeks beïnvloed door de omvang van vraag en aanbod voor dat instrument op een gegeven moment. Een financieel instrument wordt mogelijk bijvoorbeeld alleen tijdens kantooruren of alleen via een specifiek handelsplatform verhandeld. Onder bepaalde marktomstandigheden kan het moeilijk of onmogelijk zijn een positie te liquideren of af te dekken. Dit kan zich bijvoorbeeld voordoen in tijden van snelle en/of grote prijschommelingen, met name wanneer de prijzen zo snel en zo hevig stijgen en/of dalen dat de handel volgens de regels van de desbetreffende beurs tijdelijk is opgeschort of beperkt. Ook het plaatsen van een stop-lossorder houdt niet automatisch in dat verliezen onder ongunstige marktomstandigheden worden vermeden of beperkt, omdat dit kan inhouden dat uw order wordt uitgevoerd tegen een prijs die veel lager of hoger is dan de gespecificeerde stop-lossprijs, als uitvoering al mogelijk is. Daarnaast zijn onderhands verhandelde derivaten vaak maatwerk en/of weinig liquide, zelfs als de marktomstandigheden gunstig zijn. Daardoor kan het moeilijk zijn uw positie in dergelijke instrumenten tegen gunstige voorwaarden te verkopen, te liquideren of af te dekken.

3. Kredietrisico

Kredietrisico is het risico van verlies doordat leners, emittenten van obligaties of tegenpartijen die hun verplichtingen uit hoofde van een financieel instrument niet nakomen, of het risico dat de kredietwaardigheid van deze partijen verslechtert. Kredietrisico's kunnen worden onderverdeeld in kans op wanbetaling (de waarschijnlijkheid dat een debiteur niet kan voldoen aan zijn verplichtingen uit hoofde van een financieel contract) en verlies bij wanbetaling (de omvang van de (potentiële) verliezen indien een debiteur niet voldoet aan zijn verplichtingen uit hoofde van een financieel contract).

4. Marktrisico

4.1. Algemeen

De waarde van een belegging kan stijgen of dalen, afhankelijk van vraag naar en aanbod van het financiële instrument, de beleggingsperceptie, de prijzen van onderliggende of gecorreleerde beleggingen en ook algemene factoren

betreffende de sector en de economie als geheel. Deze factoren zijn vaak onvoorspelbaar.

4.2. Buitenlandse markten

Buitenlandse beleggingen of beleggingen met een buitenlands element zijn onderhevig aan de risico's van buitenlandse markten, die mogelijk andere en aanvullende risico's kennen in vergelijking met beleggingen in producten of markten in de betreffende landen, bijvoorbeeld ten gevolge van verschillen in wetgeving, toezichtregime en marktpraktijken. In sommige gevallen zijn de risico's groter. Winsten en verliezen uit transacties met buitenlandse markten of producten kunnen worden beïnvloed door schommelingen in wisselkoersen.

4.3. Opkomende markten

In opkomende markten is vaak sprake van snelle en extreme prijschommelingen, zowel opwaarts als neerwaarts. Prijsdiscrepancies komen vaak voor en marktverstoring is geen uitzondering. Wanneer positief of negatief nieuws over ontwikkelingen in een opkomende markt bekend wordt gemaakt, reageren de financiële markten in het betreffende land soms in zeer korte tijd met hevige prijsstijgingen en/of -dalingen. Opkomende markten zijn over het algemeen minder transparant, liquide en efficiënt en hebben over het algemeen minder regelgeving in vergelijking met ontwikkelde markten. Zo zijn er in opkomende markten mogelijk geen regels over koersmanipulatie en handel met voorkennis of andere bepalingen omtrent de beschikbaarheid van informatie en het gebruik of misbruik hiervan door marktspelers, om een eerlijke markt te garanderen en om een ordelijke werking ervan te beschermen en behouden. Opkomende markten hebben mogelijk ook te maken met grote politieke en/of economische instabiliteit. Het kan moeilijk zijn om bepaalde methoden voor risicobeheersing toe te passen op beleggingen in opkomende markten, zoals valutatermijncontracten of derivaten.

5. Bescherming door clearinghuis

Aan veel beurzen wordt de uitvoering van een transactie 'gegarandeerd' door de beurs of het clearinghuis. Een dergelijke garantie heeft echter meestal gunstige voorwaarden voor leden van de beurs of het clearinghuis en is niet altijd afdwingbaar door klanten. Dit kan leiden tot krediet- en insolventierisico voor de firma via welke uw transactie wordt uitgevoerd, met als gevolg een mogelijk kredietrisico voor u jegens deze firma. De laatste tijd worden onderhandse derivaten die tot op zekere hoogte zijn gestandaardiseerd, steeds vaker gecleard via clearinghuizen, hetzij vrijwillig of verplicht op basis van hervormingen in financiële en wettelijke regelgeving. Onderhandse transacties in buiten de beurs verhandelde instrumenten worden echter niet beschermd door de reglementen van handelsplatformen of door toezicht door het handelsplatform op het correct functioneren van de markt.

6. Insolventierisico

Insolventie of faillissement van het bedrijf waarmee u zaken doet of van een van de brokers die bij de transactie is betrokken, kan ertoe leiden dat posities zonder uw instemming worden geliquideerd of voortijdig worden afgewikkeld. In dergelijke gevallen krijgt u uw beleggingen mogelijk niet

terug. Er is ook sprake van insolventierisico met betrekking tot de belegging zelf, bijvoorbeeld betreffende insolventie of faillissement van een bedrijf dat een obligatie heeft uitgegeven of van een tegenpartij in buiten de beurs verhandelde derivaten (waarbij het risico betrekking heeft op het derivaat zelf en op zekerheden of marges die door de tegenpartij worden gehouden).

7. Valutarisico

Bij valutatransacties en transacties in derivaten en effecten die luiden in een andere valuta dan de valuta van uw rekening, kan elke schommeling in de valutakoers een gunstig of ongunstig effect hebben op de winst of het verlies uit een dergelijke transactie. Wanneer de valuta van een land verzwakt tegenover een referentievaluta of de valuta van uw rekening, heeft dit een ongunstig effect op de waarde van uw beleggingen die luiden in de valuta van dat land. Valutakoersen worden mogelijk beïnvloed door allerlei economische, sociale en politieke factoren en kunnen van dag tot dag hevig fluctueren. Sommige landen kennen regels voor deviezencontrole, zoals het opschorten van de mogelijkheid om te handelen in de valuta van het land of een tijdelijk verbod op overdracht van gelden of effecten naar ontvangers of bankrekeningen buiten het desbetreffende land. Bovendien kunnen buitenlandse valuta plotseling en substantieel worden afgewaardeerd door middel van verordeningen of wetten van de desbetreffende overheden. Door middel van hedging kunt u uw posities in buitenlandse valuta's tot op zekere hoogte beperken, maar dit is niet altijd voldoende om het valutarisico volledig te elimineren gedurende de periode waarin u bloot wordt gesteld aan een dergelijk valutarisico.

8. Renterisico

Rentevoeten kunnen altijd stijgen of dalen. Er bestaat een risico indien de rente van uw belegging, bijvoorbeeld een obligatie, vast is terwijl de rente stijgt. Als gevolg van de rentestijging daalt de waarde van uw obligatie mogelijk. Daarentegen kan een daling van de rente leiden tot een hogere waarde van uw belegging in een vastrentende obligatie. Renteschommelingen kunnen ook rechtstreeks of indirect gevolgen hebben voor de waarde van uw beleggingen in bepaalde financiële instrumenten die niet voorzien in een renteopbrengst.

9. Regelgevingsrisico en juridisch risico

Alle beleggingen in financiële instrumenten zijn onderhevig aan een regelgevingsrisico en/of juridisch risico. Beleggingsrendementen lopen gevaar door nieuwe of gewijzigde wet- en regelgeving en regulerende maatregelen, die het winstpotentieel van een belegging kunnen verlagen of kunnen leiden tot een verlies op uw belegging. Een voorbeeld van een regulerende maatregel is wanneer een toezichthouder zijn bevoegdheden gebruikt om in te grijpen in de bedrijfsvoering van een kredietinstelling teneinde deze instelling te behoeden voor insolventie. Dit kan ten koste gaan van beleggers in bepaalde schuldpapieren of aandelen van deze instelling ('bail-in'). Veranderingen in wet- en regelgeving kunnen ertoe leiden dat een voorheen acceptabele belegging onwettig wordt. Ook dit kan een negatief effect hebben op de waarde van uw beleggingen. Daarnaast kunnen zich

veranderingen voordoen met betrekking tot gerelateerde aspecten zoals belasting- of regelgevingskaders, die ook een ongunstig effect kunnen hebben op de winstgevendheid van uw belegging. Dergelijke risico's zijn onvoorspelbaar en zijn vaak afhankelijk van allerlei politieke, economische en andere factoren. Dit risico is in het algemeen groter in opkomende markten, maar ook ontwikkelde markten zijn niet immuun voor dit risico. In opkomende markten is er doorgaans minder overheidstoezicht en reglementering met betrekking tot zakelijke praktijken, beurzen en onderhandse markten, waardoor beleggers in deze markten een hoger risico lopen. Op sommige plekken zijn er mogelijk geen wetten en voorschriften voor beleggingen in effecten. De aanwezige wetten zijn mogelijk elementair en weinig verfijnd en voorschriften worden vaak inconsistent of willekeurig toegepast of geïnterpreteerd door marktspelers en de betreffende autoriteiten. Bovendien worden deze wetten en voorschriften soms met terugwerkende kracht gewijzigd. De onafhankelijkheid van het rechtssysteem en de mate waarin dit bestand is tegen economische, politieke of nationalistische beïnvloeding is in veel landen nog onvoldoende op de proef gesteld. Rechters, jury's en rechtbanken in sommige landen hebben soms maar weinig kennis en ervaring op het gebied van financiële en zakelijke wetgeving. Bedrijven lopen mogelijk het risico dat de wetgever de geldende wetgeving wijzigt, uitsluitend vanwege economische of politieke druk of als gevolg van onvrede onder de bevolking. Er is geen garantie dat een buitenlandse belegger bij rechtbanken in het betreffende land op bevredigende wijze verhaal kan halen indien sprake is van een inbreuk op land-specifieke wet- en regelgeving of van een geschil over de eigendom van bepaalde activa. Bovendien kan een belegger soms moeite hebben om toegang te krijgen tot bepaalde rechtsmiddelen of om uitspraken van buitenlandse rechtbanken te verkrijgen of af te dwingen.

10. Operationeel risico

Operationeel risico, bijvoorbeeld met betrekking tot uitval of storing van essentiële systemen en mechanismen, zoals IT-systemen, kan gevolgen hebben voor alle financiële producten, maar met name voor houders van aandelen of andere effecten die gelijkstaan aan een gedeelte van de juridische of economische eigendom van een bedrijf. Ook bedrijfsrisico's, met name het risico dat het bedrijf op incompetent wijze wordt geleid of onder incompetent management staat, kunnen een negatief effect hebben op de commerciële resultaten van een bedrijf. Veranderingen in de personeelsbezetting en de organisatie kunnen ook een grote invloed hebben op deze risico's. In het algemeen is het operationele risico niet altijd duidelijk te herkennen in de algemeen bekende informatie over een bedrijf.

D. Risico's van transacties en diensten

1. Beleggingstransacties met voorwaardelijke verplichtingen

Beleggingstransacties met voorwaardelijke verplichtingen kennen een of meer voorwaarden die bepalen dat de verplichting van de emittent jegens u ervan afhankelijk is

of een of meer gebeurtenissen zich voordoen, zoals wordt beschreven in de voorwaarden bij de overeenkomst. Dit kan ertoe leiden dat uw rechten tegenover de emittent worden geconverteerd en/of achtergesteld of dat het nominale bedrag van uw belegging contractueel wordt afgewaardeerd.

2. Marges

Een verplichting voor u om marges te betalen, kan voortvloeien uit de voorwaarden van een specifieke transactie die u bent aangegaan of kan ontstaan in verband met de risico's die inherent zijn aan uw beleggingsportefeuille. Als u handelt in futures of contracten ter verrekening van verschillen of als u opties of andere financiële instrumenten schrijft of verkoopt, kunt u een volledig verlies lijden op de marge die u bij ons hebt gedeponereerd in de vorm van effecten of contanten. Als de markt zich ongunstig ontwikkelt voor een van uw beleggingen of voor uw portefeuille in het algemeen, wordt u mogelijk gevraagd om op korte termijn een extra marge te betalen om uw positie te kunnen behouden. Als u dit niet binnen de gestelde tijd doet, kan uw positie met verlies worden geliquideerd en bent u zelf aansprakelijk voor de hieruit voortkomende tekorten of verliezen. Zelfs als geen van de posities in uw portefeuille het gevolg zijn van een transactie met margeverplichtingen, zijn wij mogelijk uit hoofde van de Geldende Wet- en Regelgeving verplicht om u te verzoeken (extra) margebetalingen aan ons te doen, gelet op de risico's in uw portefeuille, die ten gevolge van veranderlijke marktomstandigheden in de loop der tijd sterk kunnen variëren. Als u de gevraagde marge niet betaalt (of als u de activa niet levert wanneer de optie wordt uitgeoefend), kan uw positie worden afgesloten of geliquideerd op dezelfde manier als een futurepositie. Houd er rekening mee dat de Geldende Wet- en Regelgeving ons soms voorschrijft om op een dergelijke manier te handelen en dat wij onder bepaalde omstandigheden niets anders kunnen doen dan (een deel van) uw positie in derivaten af te wikkelen of te liquideren, ongeacht de marktwaarde van de posities op dat moment.

In bepaalde jurisdicties gaan wij met u of namens u mogelijk uitsluitend transacties met margeverplichtingen aan, zowel met betrekking tot beursttransacties als tot onderhandse en andere buiten de beurs uitgevoerde transacties.

3. Zekerheden

Als u zekerheden bij ons deponeert, nemen wij passende maatregelen om uw rechten met betrekking tot deze zekerheden te beschermen. De wijze waarop wij met uw zekerheden omgaan, kan echter afhankelijk zijn van het type transactie en van het moment waarop deze wordt uitgevoerd. De behandeling van uw zekerheden kan sterk verschillen, afhankelijk van de vraag of u handelt op een erkend of aangewezen handelsplatform (zie paragraaf 3 hieronder), waarbij de regels van die beurs (en het bijbehorende clearinghuis) gelden, of dat u handelt via een niet-gereguleerd handelsplatform of buiten een handelsplatform om (onderhands, buiten de beurs). Gedeponeerde zekerheden kunnen hun identiteit als zijnde uw bezit verliezen indien ze vermengd worden met activa die niet uw eigendom zijn, en dientengevolge kunt u uw eigendomsaanspraken op uw bezit

verliezen. Ook wanneer uw activiteiten winstgevend zijn, krijgt u mogelijk niet dezelfde activa terug als de activa die u had gedeponereerd, en mogelijk moet u betaling in vervangende activa of in contanten accepteren. Hoewel wij u informatie verstrekken over de bescherming van uw activa, dient u zichzelf ervan te vergewissen hoe uw zekerheden zullen worden behandeld.

4. Onderhandse of buiten de beurs verhandelde transacties

Sommige beurzen zijn aangewezen als erkende of gereguleerde handelsplatformen, die onderhevig zijn aan toezicht en die zelf toezicht houden op de handelsactiviteiten die via het handelsplatform plaatsvinden. De leden van deze beurzen moeten zich houden aan regels die zijn vastgelegd in ledenreglementen, die specifiek zijn voor het handelsplatform en die zowel gedragsregels als zorgvuldigheidsregels opleggen aan (potentiële) leden. Transacties die elders worden uitgevoerd, dat wil zeggen buiten de invloedssfeer van erkende of gereguleerde handelsplatformen, zijn mogelijk onderhevig aan substantieel grotere risico's.

5. Transacties met beperkte aansprakelijkheid

Voordat u een transactie met beperkte aansprakelijkheid aangaat, dient u een formele schriftelijke verklaring op te vragen waarin wordt bevestigd dat uw aansprakelijkheid voor verlies op elke transactie beperkt blijft tot het bedrag dat voorafgaand aan het aangaan van de transactie is afgesproken. Het bedrag dat u bij een transactie met beperkte aansprakelijkheid kunt verliezen, is kleiner dan bij andere transacties met margeverplichtingen, waarbij geen vooraf bepaalde limiet aan het verlies bestaat. Hoewel de omvang van het verlies beperkt blijft tot de overeengekomen limiet, kunt u het verlies wel in relatief korte tijd lijden. Het verlies blijft dan wel beperkt, maar het risico van een totaal verlies tot aan het afgesproken limietbedrag is substantieel.

6. Opschorting van de handel, grijze markt-effecten

In tijden van snelle en/of grote prijschommelingen, met name wanneer de prijzen snel en hevig stijgen en/of dalen, zijn handelsplatformen volgens de regels van de desbetreffende beurs mogelijk verplicht de handel in bepaalde financiële instrumenten tijdelijk op te schorten of te beperken. Onder bepaalde marktomstandigheden kan het moeilijk of onmogelijk zijn een positie te liquideren of af te dekken. De handel in beursgenoteerde effecten kan worden opgeschort, een beursnotering kan worden opgeheven of de beurs kan een bekendmaking doen aangaande het opschorten of verbieden van handel in een bepaald effect. Grijze markt-effecten zijn effecten waarvoor een aanvraag voor notering of handelsvergunning aan een beurs is ingediend, terwijl het effect nog niet is genoteerd of toegelaten, ook niet aan een andere beurs. Soms is er onvoldoende openbare informatie beschikbaar als basis voor een beslissing tot aankoop of verkoop van grijze markt-effecten, omdat de regels inzake transparantie en marktmisbruik die voor beursgenoteerde effecten gelden, mogelijk niet van toepassing zijn op grijze markt-effecten.

7. Gedeponeerde gelden en activa

Voor de door u gedeponeerde gelden en/of activa is mogelijk beperkte of minder stringente bescherming van toepassing indien deze worden geplaatst bij een externe partij, indien ze onderhevig zijn aan de wetgeving van een jurisdictie anders dan die van een EU-lidstaat, of indien ze onderwerp zijn van een zekergesteld belang of een retentierecht. Een dergelijke of minder stringente bescherming van gelden of andere activa die u deponereet ten behoeve van binnenlandse of buitenlandse transacties, kan leiden tot het verlies van uw gelden of activa, met name in het geval van insolventie of faillissement van een betrokken bedrijf. In hoeverre u uw gelden of activa kunt terugkrijgen, hangt vaak af van specifieke wet- en regelgeving of landspecifieke voorschriften. In sommige jurisdicties worden activa, die specifiek identificeerbaar waren als zijnde uw eigendom, op dezelfde manier als contanten pro rato berekend ten behoeve van de verdeling als er sprake is van een tekort.

8. Stabilisering

Transacties kunnen worden uitgevoerd in effecten indien de prijs wordt of is beïnvloed door maatregelen ter stabilisering van deze effecten. Stabilisering zorgt dat de marktprijs van een effect op kunstmatige wijze wordt gehandhaafd gedurende de periode dat een effectenemissie voor het eerst openbaar beschikbaar komt. Stabilisering heeft mogelijk niet alleen effect op de prijs van de nieuwe emissie, maar ook op de prijs van andere, hieraan gerelateerde effecten. De reglementen staan stabilisering toe om het koersvormingsproces voor financiële instrumenten onmiddellijk na de introductie te ondersteunen en te verbeteren. Zonder stabiliseringsactiviteiten zou de prijs van onlangs geïntroduceerde effecten soms een tijdlang kunnen dalen, voordat leden of market makers de markt in dit effect beginnen te faciliteren en er voldoende kopers en verkopers bereid zijn om in het nieuwe effect te handelen. Stabilisering wordt uitgevoerd door een 'stabiliseringsmanager' (meestal de firma die verantwoordelijk is voor de emissie). Zolang de stabiliseringsmanager zich houdt aan strikte regels, heeft hij het recht om effecten terug te kopen die na de introductie waren verkocht aan beleggers of waren toegewezen aan instellingen die hebben besloten de effecten korte tijd later weer van de hand te doen. Het gevolg van deze activiteiten kan zijn dat de prijs gedurende de stabiliseringsperiode hoger blijft dan anders het geval was geweest. Het feit dat een zojuist geïntroduceerd effect wordt gestabiliseerd, moet niet worden opgevat als een indicatie voor de mate van belangstelling van beleggers, of voor de prijs die beleggers bereid zijn om te betalen voor de effecten.

9. Niet direct realiseerbare beleggingen

Zowel beursgenoteerde en aan de beurs verhandelde beleggingen als onderhandse beleggingen zijn mogelijk niet direct realiseerbaar. Niet direct realiseerbare beleggingen zijn niet of minder liquide beleggingen waarvoor de markt beperkt is of zou kunnen worden. Daardoor is het vaak moeilijk de marktwaarde van deze beleggingen te bepalen en/of een positie in deze beleggingen op een specifiek moment te liquideren.

10. Effectenleningen

Het uitlenen van effecten aan een externe partij kan leiden tot verlies van eigendom door de eigenaar van de effecten. Na een afgesproken termijn moet de leners de eigendom van de effecten, of effecten van hetzelfde type en dezelfde emittent, teruggeven aan de uitlener. De verplichting van de leners om equivalente effecten te retourneren aan de uitlener, wordt gedekt met behulp van zekerheden, die de leners aan de uitlener beschikbaar moet stellen gedurende de looptijd van de leentransactie. Het uitlenen van effecten kan gevolgen hebben voor uw fiscale positie en voor uw rechten en aanspraken in het geval van insolventie van een leners die uw effecten heeft uitgeleend aan een externe partij.

11. Strategieën

Bepaalde beleggingsstrategieën brengen hun eigen, specifieke risico's met zich mee. Strategieën zoals een 'spread'-positie of een 'straddle', zijn soms even riskant als een eenvoudige 'long' of 'short' positie.